ODLUKE

ODLUKA KOMISIJE (EU) 2019/1127

od 4. listopada 2018.

o državnoj potpori SA.45359 - 2017/C (ex 2016/N) koju Slovačka planira provesti za Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o.

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2018) 6545)

(Vjerodostojan je samo tekst na engleskom jeziku)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 108. stavak 2. prvi podstavak,

uzimajući u obzir Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru, a posebno njegov članak 62. stavak 1. točku (a),

nakon što je pozvala zainteresirane strane da podnesu primjedbe u skladu s navedenim odredbama ([1]) i uzimajući u obzir njihove primjedbe,

budući da:

1. POSTUPAK

(1) Dopisom od 12. svibnja 2016. Slovačka je obavijestila Komisiju o regionalnoj potpori za ulaganje u iznosu od 125 046 543 EUR u obliku izravnih bespovratnih sredstava u korist poduzetnika Jaguar Land Rover Slovakia s.r. o. (u daljnjem tekstu: „korisnik"), koja podliježe odobrenju Komisije. Poduzetnik Jaguar Land Rover Slovakia s.r. o. dio je grupe Jaguar Land Rover ([2]) (u daljnjem tekstu: „JLR").

(2) Dopisom od 24. svibnja 2017. („Odluka o pokretanju postupka") Komisija je obavijestila Slovačku da je odlučila pokrenuti postupak utvrđen u članku 108. stavku 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (u daljnjem tekstu: „UFEU") u vezi s prijavljenom državom potporom i u vezi s mogućom dodatnom neprijavljenom državnom potporom te je pozvala Slovačku da podnese svoje primjedbe u roku od mjesec dana.

(3) Slovačka tijela podnijela su svoje primjedbe o odluci Komisije da pokrene postupak utvrđen u članku 108. stavku 2. UFEU-a dopisom poslanim 20. srpnja 2017.

(4) Odluka o pokretanju postupka objavljena je u *Službenom listu Europske unije* ([3]) 8. prosinca 2017. Komisija je pozvala zainteresirane strane da podnesu svoje primjedbe u roku od mjesec dana.

(5) Jedinu primjedbu zainteresiranih strana koju je Komisija zaprimila podnio je 19. prosinca 2017. JLR. Komisija je 17. siječnja 2018. proslijedila tu primjedbu Slovačkoj. Primjedbe Slovačke o podnesku JLR-a evidentirane su 5. veljače 2018.

(6) Komisija je 9. i 23. veljače 2018. poslala zahtjeve za dostavljanje informacija, na koje je Slovačka poslala odgovor 9. ožujka te 12. i 18. travnja 2018. Komisija je 11. lipnja 2018. poslala Slovačkoj zahtjev za dostavljanje dodatnih informacija, na koji je Slovačka poslala odgovor 3. srpnja 2018.

(7) Sastanci između službi Komisije i slovačkih tijela održani su 10. listopada 2017., 27. studenoga 2017. i 1. ožujka 2018.

([1]) SL C 422, 8.12.2017., str. 21.
([2]) Kako je dodatno definirano u odjeljku 2.3. ove Odluke.
([3]) Vidjeti bilješku 1.

(8) Komisija je zaprimila dopis od JLR-a s datumom 14. svibnja 2018., na koji je odgovorila dopisom od 22. svibnja 2018. Komisija je zaprimila dodatne informacije od JLR-a 2. srpnja 2018.

(9) Dopisom poslanim 3. srpnja 2018. Slovačka je pristala na to da se ova Odluka usvoji i da se Slovačku o njoj obavijesti na engleskom jeziku.

(10) U Odluci o pokretanju postupka Komisija je izrazila sumnje u pogledu spojivosti prijavljene potpore i u pogledu moguće dodatne neprijavljene potpore. S obzirom na to da bi moguća dodatna neprijavljena potpora mogla utjecati na spojivost prijavljene potpore, osobito kad se razmatra proporcionalnost i očiti negativan učinak, Komisija u ovoj Odluci najprije ocjenjuje je li postojala dodatna neprijavljena potpora. Ta je ocjena ključna za definiranje opsega ocjene spojivosti.

2. DETALJNI OPIS POTPORE

2.1. Cilj potpore

(11) Slovačka tijela namjeravaju promicati regionalni razvoj pružanjem regionalne potpore za ulaganje velikog poduzetnika JLR-a u izgradnju i opremanje alatima postrojenja za proizvodnju prvoklasnih aluminijskih vozila u Nitri, smještenoj u regiji Nitra u Slovačkoj, području prihvatljivom za dodjelu regionalne potpore u skladu s člankom 107. stavkom 3. točkom (a) UFEU-a, sa standardnom gornjom granicom regionalne potpore od 25 % u skladu s kartom regionalnih potpora Slovačke za razdoblje od 1. srpnja 2014. do 31. prosinca 2020. ([4])

2.2. Prijavljeni projekt

(12) Projekt ulaganja s predloženim prihvatljivim troškovima ulaganja u iznosu od 1 406 621 000 EUR u nominalnoj vrijednosti (1 369 295 298 EUR u sadašnjoj vrijednosti ([5])) namijenjen je za osnivanje postrojenja za proizvodnju automobila s godišnjim kapacitetom od 150 000 automobila „Premium D SUV segmenta" ([6]). Ulaganje je započelo u prosincu 2015. i trebalo bi biti dovršeno 2020. godine. Ulaganje se provodi u industrijskom parku u izgradnji, „Nitra Strategic Park" (Strateški park Nitra, u daljnjem tekstu: „NSP"), na zemljištu koje je u vrijeme osnivanja NSP-a 8. srpnja 2015. i dalje većim dijelom bilo poljoprivredno zemljište u privatnom vlasništvu. Očekuje se da će se projektom otvoriti 2 834 nova izravna radna mjesta.

(13) Opseg prijavljenog projekta ulaganja, kako je predložen slovačkim tijelima u službenom zahtjevu za potporu od 24. studenoga 2015., odnosi se na proizvodni kapacitet od 150 000 vozila godišnje. Opseg projekta ulaganja, kako je prvotno predloženo u nacrtu zahtjeva JLR-a za potporu koji je 25. lipnja 2015. podnesen slovačkim tijelima, obuhvaćao je ulaganje s godišnjim proizvodnim kapacitetom od 300 000 vozila koje bi se provodilo u dvije faze, uključujući proizvodnju dvaju dodatnih modela koje je tek trebalo utvrditi. Slovačka je objasnila da je u jesen 2015. godine JLR odlučio smanjiti prvotni opseg projekta na postrojenje s prijavljenim proizvodnim kapacitetom od 150 000 vozila godišnje. Proizvod koji se u 2. fazi trebao proizvoditi na lokaciji tada još nije bio poznat i još nije postojala obveza predviđenog proširenja ulaganja u 2. fazu.

2.3. Korisnik

(14) Poduzeće Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. primatelj je državne potpore. Kao što je opisano u Odluci o pokretanju postupka, poduzetnik Jaguar Land Rover Limited vlasnik je 85 % poduzetnika Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o., a poduzetnik Jaguar Land Rover Holdings Limited vlasnik je preostalih 15 %. Jaguar Land Rover Limited u stopostotnom je vlasništvu poduzetnika Jaguar Land Rover Holdings Limited, koji je u stopostotnom vlasništvu poduzetnika Jaguar Land Rover Automotive plc. Neposredno matično društvo poduzetnika Jaguar Land Rover Automotive plc. jest Tata Motors Limited India (u daljnjem tekstu: „Tata Motors"). Glavne poslovne djelatnosti poduzetnika Tata Motors jesu proizvodnja i prodaja osobnih automobila, gospodarskih vozila i autobusa. U ovoj Odluci pojmom JLR nije obuhvaćen poduzetnik Tata Motors.

([4]) SA.37447 (N/2013) (SL C 210, 4.7.2014., str. 4.)

([5]) Sadašnje vrijednosti u ovoj Odluci izračunane su na temelju diskontne stope od 1,17 %, primjenjive u vrijeme podnošenja konačnog zahtjeva za potporu, odnosno 24. studenoga 2015. Sadašnje vrijednosti diskontirane su za financijsku godinu Ujedinjene Kraljevine 2015./2016., kada se potpora treba dodijeliti. JLR upotrebljava financijsku godinu Ujedinjene Kraljevine koja počinje 1. travnja i traje do 31. ožujka.

([6]) Planirana proizvodnja potpuno novog automobila Land Rover Discovery, poznatog kao […] (*), i […], poznatog kao […].
(*) *Poslovna tajna*

(15) Slovačka tijela potvrdila su i dostavila informacije na temelju kojih je Komisija potvrdila da JLR i njegovo matično društvo Tata Motors nisu poduzetnici u teškoćama u smislu Smjernica o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje nefinancijskih poduzetnika u teškoćama ([7]).

2.4. **Iznos potpore i intenzitet potpore**

2.4.1. *Prijavljena potpora*

(16) Prijavljena izravna bespovratna sredstva u iznosu od 129 812 750 EUR u nominalnoj vrijednosti ili u iznosu od 125 046 543 EUR u sadašnjoj vrijednosti ([8]) odnose se na prihvatljive troškove u iznosu od 1 369 295 298 EUR u sadašnjoj vrijednosti kako je navedeno u uvodnoj izjavi 12. i stoga odgovaraju intenzitetu potpore od 9,13 %. Prijavljena regionalna potpora za ulaganje dodjeljuje se iz nacionalnog državnog proračuna.

2.4.2. *Moguća dodatna neprijavljena potpora*

(17) U odjeljku 3.1.2. Odluke o pokretanju postupka Komisija je izrazila sumnju da je Slovačka, osim prijavljene potpore, možda dodijelila i nezakonitu potporu u obliku infrastrukturnog razvoja NSP-a, uključujući prodaju zemljišta ispod tržišne cijene te oslobođenje od obveze plaćanja pristojbe za prenamjenu poljoprivrednog zemljišta (u daljnjem tekstu: „pristojba ALF"). Za provedbu NSP-a slovačka tijela ovlastila su subjekt MH Invest (u daljnjem tekstu: „MHI"), društvo u stopostotnom državnom vlasništvu za čiju je kontrolu, upravljanje i financiranje nadležno Ministarstvo prometa, izgradnje i regionalnog razvoja Slovačke. MHI je prvotni vlasnik lokacija NSP-a. Slovačka tijela, na temelju ugovora sklopljenih između MHI-ja i trećih strana, izvode radove na NSP-u, a to su pripremni radovi na sanaciji zemljišta, komunalni radovi, veze s cestovnom i željezničkom mrežom te radovi na sustavima obrane od poplava i upravljanja podzemnim vodama. Društvo *Železnice sloveskej republiky* (u daljnjem tekstu: „Slovačke željeznice"), koje je također u stopostotnom državnom vlasništvu, gradi multimodalni transportni terminal u NSP-u. Ukupni trošak tih radova i tog terminala procijenjen je na otprilike 500 milijuna EUR.

(18) Kao što je navedeno u odjeljku 3.1.3. Odluke o pokretanju postupka, jednom od promjena Uredbe br. 58 Vlade Slovačke Republike od 13. ožujka 2013. o naknadama za eksproprijaciju i neovlašteno korištenje poljoprivrednog zemljišta ([9]) uvedeno je takozvano „oslobođenje H" od pristojbe ALF koje se primjenjuje na zemljišta koja su kupila društva u stopostotnom državnom vlasništvu koja grade strateške industrijske parkove priznate kao „značajna ulaganja" u smislu Zakona br. 175/1999 ([10]) o značajnim ulaganjima (u daljnjem tekstu: „Zakon o značajnim ulaganjima"). „Oslobođenje H" stupilo je na snagu 31. listopada 2015. NSP je priznat kao „značajno ulaganje" 8. srpnja 2015.

(19) Moguće dodatne neprijavljene mjere potpore dodjeljuju se iz nacionalnog državnog proračuna.

2.5. **Trajanje**

(20) Prijavljena mjera isplaćuje se u razdoblju od 2017. do 2021. godine. Očekuje se da će korisnik imati koristi od drugih mjera koje bi se mogle smatrati neprijavljenom potporom od trenutka sklapanja ugovora o kupnji kad je riječ o zemljištu koje je kupio JLR i o mogućem oslobođenju od plaćanja pristojbe ALF, a od trenutka infrastrukturnog razvoja kad je riječ o infrastrukturi izvan granica 185 hektara koje je JLR kupio od slovačkih tijela (u daljnjem tekstu: „lokacija JLR-a").

3. **RAZLOG ZA POKRETANJE POSTUPKA**

(21) Komisija je 24. svibnja 2017. pokrenula službeni ispitni postupak. Nije mogla isključiti mogućnost da je JLR, osim prijavljene potpore, primao neprijavljenu potporu u obliku infrastrukturnog razvoja NSP-a, uključujući prodaju zemljišta ispod tržišne cijene, i oslobođenje od obveze plaćanja pristojbe ALF. U predmetnoj ocjeni uzele su se u obzir prijavljene i moguće dodatne neprijavljene mjere potpore.

([7]) SL C 249, 31.7.2014., str. 1.
([8]) Na temelju diskontne stope od 1,17 %, kako je navedeno u bilješci 5.
([9]) http://www.zakonypreludi.sk/zz/2013-58.
([10]) Zakon br. 175/1999 od 29. lipnja 1999. o određenim mjerama koje se odnose na pripremu značajnih ulaganja i o izmjeni određenih zakona.

3.1. **Moguća dodatna neprijavljena potpora**

3.1.1. *Moguća potpora u obliku infrastrukturnog razvoja, uključujući prijenos zemljišta NSP-a ispod tržišne vrijednosti*

(22) Komisija je uzela u obzir mogućnost da je prodaja zemljišta NSP-a JLR-u obuhvaćala određene prednosti koje bi se mogle smatrati dodatnom državnom potporom.

(23) Postavši prvi vlasnik buduće lokacije NSP-a, MHI je do 31. prosinca 2016. već snosio trošak od 75 milijuna EUR za kupnju zemljišta NSP-a na kojemu će biti smješten prijavljeni projekt JLR-a. Snosio je i znatne dodatne troškove za razvoj same lokacije. Istodobno stječe se dojam da je doprinos JLR-a u vezi s kupnjom lokacije JLR-a bio samo dio odgovarajućih troškova kupnje i razvoja. Razlika između troškova koje je snosila Slovačka za kupnju zemljišta i razvoj NSP-a na njemu i cijene koju će JLR platiti za zemljište NSP-a nametnula je pitanje je li prodaja zemljišta NSP-a JLR-u uključivala državnu potporu.

(24) Slovačka je tvrdila da razvoj NSP-a ne može uključivati državnu potporu jer je to dio izvršavanja javnih ovlasti u skladu s člankom 17. Obavijesti Komisije o pojmu državne potpore iz članka 107. stavka 1. UFEU-a ([11]). Slovačka je stoga tvrdila da razvoj NSP-a nije gospodarska aktivnost i da njegovo javno financiranje ne predstavlja državnu potporu. Osim toga, prema tvrdnjama Slovačke, JLR za zemljište koje kupuje u NSP-u plaća tržišnu cijenu, koja je određena na temelju procjena nezavisnih stručnjaka.

(25) Međutim, Komisija je sumnjala da je razvoj NSP-a analogan situaciji iz stavka 17. Obavijesti Komisije o pojmu državne potpore iz članka 107. stavka 1. UFEU-a, koji se primjenjuje samo na mjere koje ne uključuju namjensku infrastrukturu.

(26) Prema shvaćanju Komisije, ugovori između Slovačke i korisnika pružaju JLR-u izravna vlasnička prava ili prava na mogućnost kasnije kupnje koja se odnose na gotovo cijelo komercijalno iskoristivo zemljište NSP-a.

(27) Komisija smatra da je infrastruktura namjenska ako je izgrađena za unaprijed utvrđenog poduzetnika i prilagođena posebnim potrebama tog poduzetnika ([12]). U svojem preliminarnom mišljenju Komisija je navela da se NSP može smatrati infrastrukturom namijenjenom JLR-u iz sljedećih razloga: (a) u skladu s ugovornim uvjetima velika površina rezervirana je za tog poduzetnika; (b) korisnik je možda unaprijed utvrđeni poduzetnik; i (c) čini se da je NSP prilagođen konkretnim potrebama korisnika.

(28) Komisija stoga smatra da bi u slučaju da NSP predstavlja infrastrukturu namijenjenu JLR-u poduzetnik u uobičajenim tržišnim uvjetima morao platiti troškove razvoja lokacije, osim troškova koji se odnose na doista opću infrastrukturu koji bi se još morali utvrditi u ovoj Odluci.

(29) Čak i pod pretpostavkom da NSP nije namjenska infrastruktura, način utvrđivanja tržišne cijene koju JLR treba platiti izaziva sumnju. Konkretno, Komisiju je zanimalo jesu li procjene koje su izradili nezavisni stručnjaci na primjeren način odražavale vrijednost određenih razvojnih aktivnosti koje je provela i financirala Slovačka i od kojih je JLR imao izravne koristi te hoće li JLR platiti proporcionalan dio troškova razvoja NSP-a razmjeran svojem vlasničkom udjelu u parku.

3.1.2. *Moguća potpora u obliku oslobođenja od plaćanja pristojbe ALF koja se plaća za prenamjenu poljoprivrednog zemljišta u industrijsko zemljište*

(30) Komisija je posumnjala da je JLR možda imao korist od prednosti u obliku oslobođenja (u daljnjem tekstu: „oslobođenje H”) od plaćanja pristojbe koja se prema slovačkom zakonu plaća za prenamjenu poljoprivrednog zemljišta u industrijsko zemljište. Unatoč uključenosti društva u državnom vlasništvu u transakciju koja obuhvaća kupnju poljoprivrednog zemljišta od trećih strana, pripremu tog zemljišta za industrijsku uporabu, uključujući, između ostaloga, sanaciju zemljišta i pristup javnim komunalnim uslugama, te prodaju zemljišta ulagaču, Komisija nije mogla isključiti mogućnost pripisivosti potpore Slovačkoj ni postojanje selektivne prednosti korisnika. Stoga je Komisija smatrala da bi oslobođenje od plaćanja pristojbe moglo predstavljati državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a u korist JLR-a.

([11]) SL C 262, 19.7.2016., str. 1.

([12]) To je shvaćanje u skladu s člankom 2. stavkom 33. Uredbe Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora (Uredba o općem skupnom izuzeću) (SL L 187, 26.6.2014., str. 1.).

3.2. **Spojivost prijavljene potpore**

3.2.1. *Uvod*

(31) Komisija na temelju preliminarne istrage nije mogla utvrditi spojivost prijavljene regionalne potpore s odredbama Smjernica za regionalne državne potpore za razdoblje 2014. – 2020. ([13]) (u daljnjem tekstu: „Smjernice").

(32) Konkretno, nije mogla zaključiti da prijavljena mjera regionalne potpore ispunjava minimalne uvjete iz Smjernica i stoga je izrazila sumnju u pogledu (a) prihvatljivosti određenih elemenata koji su naizgled dio prihvatljivih troškova ulaganja; (b) poticajnog učinka potpore; (c) proporcionalnosti potpore; (d) postojanja očitog negativnog učinka na koheziju Unije; te (e) postojanja očitog negativnog učinka na trgovinu u smislu stavka 119. Smjernica zbog mogućnosti da je premašena gornja granica intenziteta potpore. Osim toga, smatrala je da bi mogući dodatni elementi potpore u infrastrukturnom razvoju i oslobođenje od plaćanja pristojbe ALF mogli osobito utjecati na proporcionalnost prijavljene potpore i spojivost s gornjom granicom intenziteta potpore.

3.2.2. *Prihvatljivost „troškova rezerviranja" kao troškova ulaganja*

(33) Komisija je istaknula da prijavljeni prihvatljivi troškovi uključuju stavku „rezerviranja" (opisanu kao „neočekivana prekomjerna potrošnja") u iznosu od najmanje [60 – 85] milijuna GBP ([72 –102] milijuna EUR ([14])). Izrazila je sumnje u prihvatljivost „troškova rezerviranja" u svrhu regionalne potpore za ulaganje.

3.2.3. *Izostanak poticajnog učinka prijavljene dodjele regionalne potpore*

(34) Komisija je imala dvojbe u pogledu poticajnog učinka prijavljene regionalne potpore, odnosno sumnjala je u neophodnost privlačenja ulaganja JLR-a u Nitru. Nije bila uvjerena da dostavljena dokumentacija postupka pripreme odluke o lokaciji JLR-a dokazuje da je Meksiko bio vjerodostojan alternativni scenarij u vrijeme donošenja odluke. Konkretno, Komisija je primijetila upućivanja na planove JLR-a za izgradnju dvaju postrojenja na različitim lokacijama u dokumentima s popratnog sastanka članova izvršnog odbora održanoga u siječnju 2015. te razlike u razini iscrpnosti procjene za europske lokacije u usporedbi s lokacijom u Meksiku. Činilo se da alternativna lokacija u Meksiku podrazumijeva i znatno kašnjenje. Komisija je smatrala da stvarna protučinjenična lokacija s kojom se Nitra natjecala za lokaciju novog postrojenja JLR-a možda nije bila lokacija u Meksiku, nego lokacija u Jaworu u Poljskoj. Dodatni element koji je dovodio u pitanje poticajni učinak potpore bila je velika razlika neto sadašnje vrijednosti između Meksika i Nitre, koja je samo djelomično nadoknađena prijavljenom regionalnom potporom. Komisija stoga nije mogla isključiti mogućnost da su strateška razmatranja JLR-a povezana s odabirom Nitre umjesto Meksika bila odlučujuća za odabir Nitre, odnosno da se bi se ulaganje provelo u Nitri čak i bez 125 milijuna EUR, u sadašnjoj vrijednosti, prijavljene potpore, ili barem s manjim iznosom. Strateška razmatranja JLR-a bila su (a) blizina sjedišta JLR-a; (b) kašnjenja; (c) rizici od prirodnih katastrofa u Meksiku zbog vulkanske aktivnosti; (d) politička nestabilnost, učinkovitost vlade i rizici od korupcije; (e) razmatranja u pogledu tržišne vrijednosti marke; i (f) ulaganje u Uniji kao zaštita od mogućnosti povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije.

3.2.4. *Nedostatak proporcionalnosti*

(35) Budući da je prijavljena potpora samo malo ispod najvišeg iznosa potpore koji se može dodijeliti za ulaganje te veličine u regiju Nitra u skladu s postojećom kartom regionalnih potpora Slovačke („prilagođeni iznos potpore"), Komisija je izrazila sumnju u proporcionalnost ukupnog iznosa potpore ako je JLR doista ostvario koristi od mogućih dodatnih elemenata potpore. Osim toga, Komisija je posumnjala da se prag proporcionalnosti od 413 milijuna EUR, odnosno razlika u održivosti između Meksika i Slovačke koju je izračunao JLR, a jednaka je jednom od dvaju pragova proporcionalnosti utvrđenih u Smjernicama ([15]), mogao *„dosegnuti već na mnogo nižoj razini*".

([13]) SL C 209, 23.7.2013., str. 1.
([14]) U ovoj Odluci primijenjen je tečaj funte (BGP) u odnosu na euro (EUR) od 1: 1,2 jer je tu stopu JLR upotrijebio u svojem dugoročnom poslovnom planu.
([15]) Drugi je prilagođena gornja granica regionalne potpore.

3.2.5. *Očiti negativni učinci – učinak smanjenja kohezije*

(36) Komisija je izrazila sumnju u vjerodostojnost Meksika kao alternativne lokacije i postavila pitanje ne bi li u stvarnosti alternativna lokacija bio Jawor u Poljskoj. Interni proračuni poduzetnika pokazuju da bi ulaganje bilo profitabilnije u Jaworu, koji se nalazi u regiji koja ima jednaku regionalnu gornju granicu državne potpore kao i Nitra, tj. 25 %. Stoga je preliminarno mišljenje Komisije bilo da se, u slučaju da se pokaže da je Meksiko bio nevjerodostojna alternativna lokacija i da je stvarna protučinjenična lokacija za Nitru bio Jawor, ne može isključiti mogućnost da paket potpore koji je JLR dobio od Slovačke ima očiti negativan učinak prema stavku 121. Smjernica.

3.2.6. *Očiti negativan učinak na trgovinu – prekoračena gornja granica najvišeg intenziteta potpore*

(37) Prijavljena dodjela regionalne potpore u sadašnjoj vrijednosti rezultira intenzitetom potpore koji je na prvi pogled ispod najvišeg dopuštenog intenziteta potpore za ulaganje te veličine u regiju Nitra. Međutim, svaki dodatni element potpore u obliku infrastrukturnog razvoja, uključujući prijenos zemljišta ispod tržišne vrijednosti ili oslobađanje od obveze plaćanja pristojbe ALF, ili oboje, povećao bi iznos ukupne potpore preko dopuštene razine intenziteta potpore, što bi stoga predstavljalo očiti negativan učinak na trgovinu prema stavku 119. Smjernica. Budući da Komisija nije mogla isključiti dodatne elemente potpore, izrazila je sumnju da ukupna mjera potpore dovodi do očitog negativnog učinka na trgovinu.

4. **PRIMJEDBE SLOVAČKE**

4.1. **Primjedbe Slovačke o mogućoj dodatnoj neprijavljenoj potpori**

4.1.1. *Moguća potpora u obliku infrastrukturnog razvoja, uključujući prijenos zemljišta NSP-a ispod tržišne vrijednosti*

(38) Slovačka tijela smatraju da NSP iz nekoliko razloga ne predstavlja infrastrukturu namijenjenu JLR-u. Tvrde da je zemljište koje čini NSP određeno za industrijsku uporabu mnogo prije nego što je JLR počeo tražiti lokaciju i da su slovačka tijela poljoprivredno zemljište NSP-a prethodno nudila drugim ulagačima. Nadalje, slovačka tijela tvrde da JLR nije vlasnik NSP-a i da ne posjeduje isključivu licenciju za NSP ili koncesiju na NSP te da JLR nema *de facto* isključivu kontrolu nad NSP-om. Tvrde nadalje da je postojanje NSP-a kao industrijske zone s postojećim industrijskim razvojem zapravo bio čimbenik u odluci JLR-a da za svoju lokaciju odabere regiju Nitra, a ne obrnuto, i da je pristup slovačkih tijela razvoju NSP-a standardna praksa koja se primjenjuje u Slovačkoj i drugim državama članicama kako bi se izbjegla rastrošna javna potrošnja a istodobno maksimizirao regionalni razvoj.

(39) Slovačka tijela objasnila su povijesni razvoj koji je doveo do NSP-a. Pojam „strateški park”, a time i „Nitra Strategic Park” („Strateški park Nitra”), prvi je put uveden u Zakonu o značajnim ulaganjima iz 1999. NSP obuhvaća područje od 704 hektara nad kojim slovačka tijela imaju pravo izvlaštenja kako bi se realizirao strateški park uz postojeći industrijski park Nitra North („Nitra sjever”) ([16]). Dva parka zajedno čine integriranu industrijsku zonu poznatu pod nazivom Nitra North. NSP se nalazi u pet općina, konkretno u općinama Nitra i Luzianky, a manji dijelovi nalaze se u općinama Cakajovce, Zbehy i Jelsovce.

(40) Potreba za razvojem industrijskog zemljišta u regiji Nitra prvi je put utvrđena u Prostornom planu regije Nitra iz 1998. ([17]) Općine Nitra i Lužianky utvrđene su kao mogući industrijski centri.

(41) Kako bi se potaknuo industrijski razvoj, slovačka vlada shvatila je da je potrebno pronaći rješenje za pitanje fragmentacije zemljišta koje je bilo prepreka za privlačenje velikih projekata ulaganja. Zemljište u Slovačkoj izrazito je rascjepkano zbog starog zakona o nasljeđivanju na temelju kojega su braća i sestre nasljeđivali zemlju svojih roditelja podijeljenu na jednake dijelove. To je dovelo do velikog broja suvlasnika malih rascjepkanih parcela. Stoga je 1999. godine Slovačka uvela Zakon o značajnim ulaganjima kojim se uređuje postupak izdavanja potvrda o značajnim ulaganjima kako bi se olakšala kupnja zemljišta za realizaciju velikih projekata ulaganja.

([16]) U stavku 13. Odluke o pokretanju postupka navodi se da je NSP smješten pokraj već postojećeg industrijskog parka površine 29,7 hektara. Ta informacija čini se nije točna, budući da je industrijski park Nitra North znatno veći. U označenoj karti u Dodatku 7. Sporazumu o ulaganju, područje površine 27 hektara unutar NSP-a obojeno je kao „industrijski park”. To se ne podudara s industrijskim parkom Nitra North.

([17]) Prostorni plan regije Nitra br. 188 od 28. travnja 1998.

(42) Potreba za razvojem industrijskog zemljišta dodatno je potvrđena 2003. kada se općina Nitra pojavila na popisu lokacija preporučenih u „Studiji za lokaciju industrijskih parkova u odabranim područjima Slovačke Republike", potvrđene Rezolucijom Vlade br. 690 od 16. srpnja 2003. Ta je lokacija podrazumijevala područje površine 231 hektar. U 2004. regija Nitra utvrdila je područje na kojemu planira prenamijeniti poljoprivredno zemljište za industrijsku uporabu. Geografski to je područje obuhvaćalo industrijski park Nitra North na jugu te se protezalo preko „južnog zemljišta" („South Land") i većeg dijela lokacije JLR-a. Osim toga 2004. godine Rezolucijom vlade 88/2004 provedene su financijske mjere za regionalni razvoj regije Nitra i raznih drugih gradova diljem Slovačke kako bi se omogućila izgradnja nužne tehničke infrastrukture potrebne za privlačenje ulaganja. U 2006. općina Luzianky donijela je svoj Prostorni plan iz 2006. godine u kojemu je teritorij površine 106 hektara rezerviran za uključivanje u industrijsku zonu Nitra North.

(43) U 2007. osnovana su prva poduzeća u industrijskom parku Nitra North. Sony, koji je kasnije postao poznat pod nazivom Foxconn, postao je jedan od glavnih ulagača tog parka. U 2011. donesena je odluka o prostornom planu radi povezivanja autoceste R1 s područjem industrijske zone.

(44) U prostornom planu regije Nitra iz 2012. godinu potvrđeno je da je industrijska zona Nitra North „*utvrđena kao područje prikladno za lokaciju industrijskog parka ili industrijskih proizvodnih jedinica. To područje nije* [bilo] *potpuno izgrađeno i* [imalo je] *potencijal za razvoj*". Slovačka vlada shvatila je da se mora učiniti više po pitanju prepreka ulaganju koje je prouzročila fragmentiranost zemljišta. Stoga je 2013. Zakon o znatnim ulaganjima izmijenjen odredbama kojima je omogućeno ubrzanje procesa izvršenja značajnih ulaganja uspostavom fleksibilnijeg postupka izdavanja potvrde o značajnom ulaganju i smanjenjem birokratskih zahtjeva procesa.

(45) U 2014. općina Luzianky izmijenila je svoj Prostorni plan iz 2006. godine kako bi olakšala detaljni planirani razvoj svojeg dijela industrijske zone, površine 158 hektara, kao rezultat potencijalnog interesa industrijskog ulagača koji je naposljetku odlučio uložiti drugdje. U prostornom planu općine Lužianky iz 2014. godine utvrđeni su detaljni planovi za infrastrukturni razvoj radi pripreme područja za industrijsku uporabu. Jedno od osnovnih načela predloženog koncepta urbanog razvoja lokacije bila je funkcionalna i prostorna povezanost područja predloženih za razvoj s teritorijem industrijskog parka Nitra North. Prostornim planom izričito su utvrđena ograničenja i potrebe u vezi s razvojem te lokacije, kao što je potreba za prometnim vezama, zaštitna zona željezničke pruge, ekološki koridor rijeke Nitra, rješenje za visoku razinu podzemnih voda, neophodnost izgradnje rezervoara za vodu i crpnih stanica, neophodnost osiguravanja opskrbe pitkom vodom, javni kanalizacijski sustav, zaštita od oborinskih voda, prisutnost visokotlačnog cjevovoda, povezanost na telekomunikacijsku mrežu.

(46) Slovačka vlada pokrenula je 27. svibnja 2015. novu zakonodavnu inicijativu kako bi utvrdila preduvjete za uspostavu takozvanih strateških industrijskih i tehnoloških parkova koju bi provodilo društvo u stopostotnom državnom vlasništvu odgovorno za pripremu lokacije, uključujući izgradnju potrebne infrastrukture. Ta inicijativa rezultirala je Izmjenom br. 154/2015 Zakona o značajnim ulaganjima od 30. lipnja 2015. Istodobno je predložena izmjena Uredbe br. 58 ([18]), kao što je navedeno u stavku 10. Odluke o pokretanju postupka. Slovačka vlada izdala je 8. srpnja 2015. ([19]) potvrdu o znatnom ulaganju u izgradnju NSP-a.

(47) Budući da su slovačka tijela bila uspostavila industrijske zone, imale strategiju za industrijski razvoj koja je već bila djelomično provedena u okviru industrijskog parka Nitra North, razvila detaljne fizičke planove za razvoj preostalog područja te su drugim ulagačima prethodno nudila mogućnost *greenfield* ulaganja, smatraju da se ne može tvrditi da je NSP razvijen za JLR kao *ex ante* utvrđenog poduzetnika. Nadalje, slovačka tijela naglasila su da su svi koraci povijesnog razvoja koji je doveo do razvoja NSP-a poduzeti prije odluke JLR-a o lokaciji postrojenja i znatno prije nego što se JLR ugovorno obvezao smjestiti svoje postrojenje u regiju Nitra.

(48) Slovačka tijela uputila su na nekoliko dokumenata JLR-a koji dokazuju da su postojeći planovi za razvoj NSP-a i činjenica da je već postojao industrijski park s mogućnošću širenja na susjedno područje predviđeno za industrijsku zonu pozitivno utjecali na JLR-ovu ocjenu lokacije. Na primjer, 27. travnja 2015. Nitra je bila na trećem mjestu, ali jedan od čimbenika u njezinu korist bilo je to da se radi o „lokaciji u uspostavljenoj industrijskoj zoni".

(49) Nadalje, slovačka tijela objasnila su da lokacija JLR-a i s njom povezani radovi nisu prilagođavani posebnim potrebama JLR-a.

([18]) Uredba br. 58 Vlade Slovačke Republike od 13. ožujka 2013. o naknadama za eksproprijaciju i neovlašteno korištenje poljoprivrednog zemljišta.

([19]) Rezolucija Vlade br. 401/2015 od 8. srpnja 2015.

(50) Upućivanje na nadzorna prava u Sporazumu o ulaganju koji su Slovačka i JLR potpisali 11. prosinca 2015. (u daljnjem tekstu: „Sporazum o ulaganju") odnosi se samo na završetak radova sanacije zemljišta. MHI mora završiti određene radove kako bi se osiguralo da zemljište ispunjava standard koji su dogovorili MHI i JLR i na temelju kojega je određena prodajna cijena. Prema tvrdnjama slovačkih tijela, ta nadzorna prava proizašla su iz standardnih pitanja upravljanja projektom, a ne iz razvojnih specifikacija za određene poslovne djelatnosti. MHI nije obvezan uzimati u obzir moguće povratne informacije JLR-a. MHI je obvezan samo tražiti povratne informacije o projektnim nacrtima i specifikacijama koji se odnose na radove sanacije lokacije JLR-a. To ne obuhvaća *ex post* kontrolu izvedbe radova.

(51) Slovačka tijela dodatno su objasnila prirodu infrastrukturnih radova povezanih s NSP-om. Kao i u prethodnim projektima koji su obuhvaćali javni razvoj industrijskih parkova, svrha tih radova bila je da se svim poduzetnicima smještenima u parku osiguraju infrastrukturne usluge, uključujući pristup javnim komunalnim uslugama i veze s cestovnim/željezničkim prometom. Infrastrukturni radovi obuhvaćaju sljedeće elemente:

(a) pripremne radove sanacije zemljišta, u vrijednosti od 221 milijun EUR, koji ne izlaze izvan okvira standardnih razvojnih radova potrebnih da bi se javni teren osposobio za gradnju. Sve radove koji izlaze izvan okvira standardnog razvoja plaća JLR i navedeni su u Sporazumu o ulaganju. Oni sadržavaju elemente kao što su unutarnje ceste ili dodatni temelji nužni za nošenje konkretnih opterećenja konstrukcije zgrade JLR-a;

(b) infrastrukturne radove povezane s javnim komunalnim uslugama, u vrijednosti od 11,28 milijuna EUR, kako bi se osigurala povezanost industrijske lokacije (ili više njih) unutar parka s javnim komunalnim uslugama. Javne komunalne usluge prestaju na točkama pristupa lokaciji ili lokacijama. Infrastrukturu povezanu s komunalnim uslugama koja se nalazi unutar granica lokacije JLR-a platio je JLR. Osim toga, JLR plaća tržišnu cijenu za pristup komunalnim uslugama. Ne postoje posebna pravila koja se primjenjuju na NSP a drukčija su od onih koja se primjenjuju u širim općinskim područjima. JLR treba platiti sve pristojbe za priključke i distribuciju koje se odnose na lokaciju JLR-a koje bi inače trebalo platiti, u skladu s pristojbama koje uređuje regulatorni ured za mrežne djelatnosti ([20]). JLR nije dobio nikakva oslobođenja;

(c) cestovnu infrastrukturu u vrijednosti od 185,9 milijuna EUR, uključujući priključak na autocestu, lokalne javne ceste, cestovni sustav i javna parkirališta u cijelom parku, vatrogasnu postaju, policijsku postaju i jedinicu za održavanje cesta. Cestovna infrastruktura služi svim poduzetnicima u industrijskoj zoni Nitra North, koja se sastoji od NSP-a i industrijskog parka Nitra North, kao i u široj regiji. Nijedna cesta nije namijenjena za isključivu uporabu JLR-a niti je izgrađena prema specifikacijama JLR-a. Radovi na cestovnoj infrastrukturi ne izlaze izvan okvira standardnog razvoja;

(d) zbog geografskih obilježja zone bilo je potrebno izgraditi sustav za obranu od poplava i upravljanje podzemnim vodama u vrijednosti od 25 milijuna EUR;

(e) multimodalni transportni terminal općine Luzianky u vrijednosti od 51,85 milijuna EUR koji je u izgradnji, a kojim upravljaju Slovačke željeznice i financiraju ga sredstvima stečenima komercijalnim aktivnostima koja se u računovodstvenoj dokumentaciji evidentiraju odvojeno od javno financiranih negospodarskih aktivnosti. Multimodalni transportni terminal općine Luzianky ima tri funkcionalna dijela: (a) područje za skladištenje gotovih vozila koje će s jedne strane biti povezano s proizvodnim postrojenjem JLR-a, a s druge strane izravno sa željezničkom mrežom. Najam skladišnog područja bit će osnovna usluga koja će se pružati. JLR traži ugovor o isključivom pravu korištenja skladišnog područja; (b) objekt za distribuciju izlaznog željezničkog prometa namijenjen je za utovar gotovih proizvoda u željezničke vagone. Za taj dio terminala JLR neće imati ugovor o isključivom pravu korištenja; i (c) čvorište za pretovar kontejnera. Radovi na čvorištu za pretovar kontejnera još nisu počeli jer Slovačke željeznice i dalje analiziraju potencijalnu potražnju i profitabilnost tog ulaganja. On bi bio otvoren svim korisnicima u skladu s tržišnim uvjetima. Slovačke željeznice pregovaraju s JLR-om o pristojbi za pristup pruzi, koja se naziva i naknada za korištenje, koja će Slovačkim željeznicama omogućiti ostvarenje povrata na uloženi kapital, kao i pokrivanje varijabilnih troškova. Naknade za korištenje izračunane su za razdoblje od 30 godina na komercijalnoj osnovi, primjenom metode neto sadašnje vrijednosti, i obuhvaćaju sve povezane troškove ulaganja, operativne troškove i troškove ulaganja u obnovu. Naknade su tržišno usmjerene i trebale bi osigurati odgovarajući povrat ulaganja, odnosno internu stopu povrata od […] i neto sadašnju vrijednost od […] milijuna EUR.

([20]) Úrad pre reguláciu sieťových odvetví.

(52) Slovačka tijela dodatno su objasnila koliki će dio NSP-a zauzimati JLR:

(a) slovačke vlasti najprije su objasnile da se JLR nakon Odluke o pokretanju postupka odrekao nekih svojih prava. Na temelju klauzule 4.10. Sporazuma o ulaganju, MHI je bio obvezan odobriti JLR-u opciju kupnje cijelog „južnog zemljišta" ili jednog dijela njega u roku od 12 mjeseci od zaključenja ugovora o kupnji lokacije JLR-a. JLR se 29. lipnja 2017., prije potpisivanja ugovora o kupnji lokacije JLR-a 12. prosinca 2017., odrekao te opcije kupnje „južnog zemljišta". Slovačke vlasti obavijestile su Komisiju da će cijelo „južno zemljište" biti u vlasništvu drugih poduzetnika, na primjer poduzetnika Gestamp i Prologis;

(b) na temelju članka 4.9. Sporazuma o ulaganju JLR ima pravo prvokupa za cijelo „sjeverno zemljište" („North Land") ili dio njega, što vrijedi 20 godina od datuma zaključenja ugovora o kupnji lokacije JLR-a. JLR se 25. kolovoza 2017. odrekao toga prava za 40,1 hektar od ukupno 69 hektara „sjevernog zemljišta". Sva se zemljišta kupuju po tržišnoj cijeni na datum kupnje zemljišta, koju određuju neovisni stručnjaci;

(c) u pogledu klauzule iz članka 4.2. točke (b) podtočke ii. Sporazuma o ulaganju, prema kojem će Slovačka, na pisani zahtjev JLR-a u roku od 10 godina od potpisivanja ugovora o kupnji lokacije JLR-a, „*osigurati proširenje strateškog parka tako da obuhvaća zemljište za proširenje*", slovačka tijela objasnila su da ta klauzula odražava samo političko obećanje Slovačke da će kupiti zemljište i odobriti JLR-u opciju kupnje toga zemljišta u nekom trenutku u budućnosti i pod uvjetima, uključujući cijenu, koje tek treba dogovoriti.

(53) Slovačka tijela smatraju da se ni jednim od prava stečenih Sporazumom o ulaganju u pogledu „južnog zemljišta", „sjevernog zemljišta" ili zemljišta za proširenje JLR-u ne daje nikakva kontrola nad zemljištem. Stoga lokacija JLR-a obuhvaća samo površinu od 185 hektara, koja čini 26 % ukupne površine NSP-a, ili 55 % komercijalno iskoristive površine, s obzirom na to da 366 hektara NSP-a zauzima tehničko zemljište.

(54) Kao što su slovačka tijela objasnila, cijena koju JLR treba platiti za kupnju lokacije JLR-a utvrđena je na temelju neovisnih procjena koje su provela tri stručnjaka, a to su […], […] i poduzetnik CB Richard Ellis. Ti stručnjaci procijenili su tržišnu cijenu u skladu s Komunikacijom Komisije o elementima državne potpore u prodaji zemljišta i zgrada koju provode tijela javne vlasti ([21]), što su bile relevantne smjernice Komisije primjenjive u vrijeme provedbe procjena. Slovačka tijela objasnila su nadalje da je izvješće poduzetnika CB Richard Ellis, koje je podneseno Komisiji tijekom postupka obavješćivanja, zapravo podneseno greškom jer ne predstavlja izvješće o procjeni lokacije, nego odvojeno izvješće o ispitivanju tržišta.

(55) Sve procjene provedene su na temelju pretpostavke da će zemljište biti prodano „spremno za gradnju", odnosno sanirano i prostornim planom određeno za industrijsku zonu. Slovačka tijela stoga zaključuju da je u procjene tržišne cijene uključena vrijednost radova sanacije. Konačna kupovna cijena u iznosu od 15,83 EUR po kvadratnom metru utvrđena je kao prosjek cijena iz triju neovisnih procjena, odnosno 15 EUR, 15,5 EUR i 17 EUR po kvadratnom metru. Na temelju Sporazuma o ulaganju JLR je obvezan posebno platiti sve radove koje naruči a koji izlaze izvan okvira standardnih specifikacija zemljišta „spremnog za gradnju".

4.1.2. *Moguća potpora u obliku oslobođenja od plaćanja pristojbe ALF koja se plaća za prenamjenu poljoprivrednog zemljišta u industrijsko zemljište*

(56) Slovačka tijela objasnila su da je „oslobođenje H" oslobođenje od plaćanja pristojbe ALF koje se primjenjuje na zemljišta kupljena od strane društava u stopostotnom državnom vlasništvu, u ovom slučaju MHI, za potrebe razvoja industrijskog parka koji je priznat kao „značajno ulaganje". Stoga se „oslobođenje H" primjenjuje isključivo na razvoj javnog zemljišta koji provode javna tijela. Njegova je svrha ukloniti administrativno opterećenje za financijske prijenose unutar države. Bez tog oslobođenja pristojbu ALF plaćao bi MHI kao vlasnik zemljišta NSP-a i izvođač radova na njemu čim bi se lokacija prenamijenila u industrijsko zemljište. Funkcija MHI-ja kao vlasnika zemljišta i izvođača radova na njemu bila je postaviti infrastrukturu i preparcelirati zemljište kako bi ono bilo „spremno za gradnju" te ga nakon toga prodati ulagačima, uključujući JLR-u. Pristojbu nije bio dužan platiti JLR koji bi, u skladu s odredbama Sporazuma o ulaganju, zemljište kupio tek nakon njegove prenamjene u industrijsko zemljište. Slovačka tijela objasnila su da se navod u internom dokumentu JLR-a prema kojem bi JLR ostvario korist od oslobođenja od plaćanja pristojbe ALF temeljio na pogrešnom tumačenju autora tog dokumenta da bi tu pristojbu bio dužan platiti JLR. Ujedno su obavijestila Komisiju da bi ukupan iznos pristojbi za prenamjenu svih poljoprivrednih zemljišta koja se nalaze na području budućeg NSP-a u zemljište za industrijsku uporabu, koji bi stigao na naplatu kad ne bi postojalo „oslobođenje H", iznosio 30 milijuna EUR, od kojih bi se samo približno 8 milijuna EUR odnosilo na lokaciju JLR-a.

([21]) SL C 209, 10.7.1997., str. 3.

4.2. **Primjedbe Slovačke o spojivosti prijavljene potpore**

4.2.1. *Prihvatljivost „troškova rezerviranja" kao troškova ulaganja*

(57) Slovačka tijela potvrdila su prihvatljive stavke troškova kako su navedene u tablici 1. Odluke o pokretanju postupka. Navedeni predloženi prihvatljivi troškovi ulaganja iznosili su 1 406 620 591 EUR u nominalnoj vrijednosti, što je jednako 1 369 295 298 EUR u sadašnjoj vrijednosti. Prezentacija iz dokumentacije JLR-a od 18. studenoga 2015. u kojoj se navode troškovi rezerviranja izrađena je za potrebe financijske analize i nije obuhvaćala troškove rezerviranja izvan okvira prihvatljivih stavki troškova kako su navedene u tablici 1. Odluke o pokretanju postupka. Te prihvatljive stavke troškova odražavaju troškove predviđene u trenutku podnošenja zahtjeva za potporu i uključuju iznos rezerviranja za svaku prihvatljivu stavku troškova, u okviru razboritog pristupa procjeni troškova. Slovačka tijela stoga smatraju da je puni iznos od 1 406 620 591 EUR u nominalnoj vrijednosti prihvatljiv.

4.2.2. *Izostanak poticajnog učinka prijavljene dodjele regionalne potpore*

(58) Slovačka smatra da je provela odgovarajuću provjeru vjerodostojnosti protučinjeničnog scenarija i da su sumnje Komisije neutemeljene jer je Meksiko bio vjerodostojna alternativna lokacija lokaciji postrojenja u Uniji. Prema tvrdnjama Slovačke, u proljeće 2015. Meksiko je i dalje bio moguća lokacija za planirano ulaganje i nije se razmatrao kao lokacija za dodatno, paralelno ulaganje. Stoga je državna potpora koju je ponudila Slovačka bila nužna za privlačenje ulaganja JLR-a u Slovačku.

(59) Slovačka naglašava da je Meksiko bio vjerodostojna alternativna lokacija iz sljedećih triju razloga:

(a) kada je JLR pripremao svoju odluku o lokaciji, mnogi proizvođači automobila, uključujući vrhunske proizvođače originalne opreme (OEM), već su djelovali u Meksiku ili su ondje provodili ulaganja. Nekoliko proizvođača automobila započelo je radove na ulaganjima u Meksiku nakon što je JLR donio svoju odluku o lokaciji. Konkretno, VW i Audi imaju postrojenja u Puebli i stoga se može očekivati da su se bili suočeni s istim kvalitativnim rizicima koje je utvrdio JLR. Ti rizici nisu utjecali na odluku VW-a ili Audija o lokaciji u korist Pueble;

(b) JLR je stavio na raspolaganje mnogo novijih dokumenata iz raznih izvora koji pokazuju da je Meksiko temeljito razmatran i da je provedena potpuna financijska analiza u kojoj se Meksiko uspoređuje sa Slovačkom. U kontekstu studije izvedivosti projekta Oak krajem siječnja 2015. Meksiko je već bio proglašen lokacijom koja najviše obećava u Sjevernoj Americi. Nakon opsežnog istraživanja u kojemu su se uspoređivale različite lokacije u Meksiku, na sastanku Strateškog vijeća održanom 27. travnja 2015. Puebla je odabrana kao najpoželjnija alternativna lokacija izvan Unije zbog blizine luka, povoljnih pristojbi, uspostavljene baze dobavljača i prednosti koje pruža situacija na tržištu rada. Zbog kašnjenja europskog postupka odabira, odnosno studije izvedivosti projekta Darwin, određeni sastanci i dokumenti bili su usmjereni na ishode projekta Darwin i stoga je na tim sastancima i u tim dokumentima izneseno manje pojedinosti o Meksiku. Kad je riječ o prezentaciji od 10. srpnja 2015. Slovačka je izjavila da se činjenica da je manji broj dijapozitiva bio posvećen projektu Oak kao alternativnom odabiru može objasniti kontekstom sastanka i mjerom u kojoj su prisutni već bili vidjeli informacije o Meksiku i Puebli. Kako bi pripremio preporuku lokacije za sastanak Foruma za globalizaciju u srpnju, JLR je izračunao detaljne financijske modele usporedivši troškove za suprotstavljene lokacije. Ti financijski izračuni provedeni su na jednakoj osnovi za obje lokacije i bili su popraćeni kvalitativnom ocjenom njihovih prednosti i nedostataka;

(c) Meksiko je bio alternativna lokacija Slovačkoj predstavljena na kasnijim sastancima uprave i upravnih odbora JLR-a na kojima je donesena odluka o lokaciji.

(60) Slovačka je pružila dodatne dokaze kao što su prezentacije za upravni odbor, studija izvedivosti provedena za Meksiko, razmjena informacija s tijelima Meksika, nalazi posjeta višeg rukovodstva u lipnju 2015. lokacijama u Puebli iz užeg izbora, tijekom kojih su dodatno ispitani kvalitativni strateški čimbenici te prezentacija *„Counter-factual cost differential to CEE"* (Protučinjenična razlika u troškovima u usporedbi sa srednjom i istočnom Europom (CEE)) od 10. lipnja 2015.

(61) Slovačka tijela smatraju da se sumnje Komisije zasnivaju na netočnim novinskim izvješćima koje noviji interni dokumenti JLR-a objavljeni u razdoblju od ožujka do srpnja 2015. jasno pobijaju. Slovačka tijela pružila su brojne dokaze koji potvrđuju da se u proljeće 2015. Meksiko i dalje razmatrao te da nije bio odbačen u korist lokacije u Uniji. Ti dokazu potječu iz raznih izvora i s različitih razina organizacije JLR-a, konkretno s razina višeg rukovodstva JLR-a, radnih timova JLR-a, vanjskih savjetnika i dužnosnika meksičke vlade. Od posebne su važnosti dokumenti koje je delegacija JLR-a na višoj izvršnoj razini razradila tijekom pripreme za posjet Puebli u lipnju 2015. i nakon tog posjeta. Meksiko je stavljen na čekanje tek kad je JLR u ljeto 2015. odlučio za daljnje pregovore odabrati lokaciju u Nitri.

(62) Studija poduzetnika Ernst & Young naslovljena „Project Oak – Golden Site Report Out" nosi datum 20. ožujka 2015. JLR ju je upotrijebio u pregledu održivosti lokacija u Meksiku koje je uvrstio u uži izbor. U zapisniku sa sastanka Međunarodnog vijeća za razvoj od 30. ožujka 2015. navodi se kako je „dogovoreno da bi trebalo nastaviti sa započetim radom na ocjeni alternativnih opcija u Turskoj i Meksiku". U evidenciji aktivnosti i zapisniku sa sastanka Strateškog vijeća od 27. travnja 2015. navodi se: „Puebla u Meksiku odobrena kao alternativna lokacija izvan EU-a". Pregled postupka filtriranja Meksika, kako je predstavljen na sastanku Foruma za globalizaciju održanom 10. srpnja 2015., potvrđuje tu odluku sljedećim statusom prijavljenim 11. svibnja 2015.: „[meksičke države] H[…] i G[…] na čekanju; Puebla uzeta za daljnje ispitivanje (na temelju lokacija u H […], A[…] i S[…])". H[…] je postala „najpoželjnija opcija zbog blizine luke, uspostavljene baze dobavljača i tržišta rada". Na sastanku Foruma za globalizacijsku strategiju održanom 15. svibnja 2015. Slovačka i Poljska uvrštene su u uži izbor u okviru projekta Darwin, zajedno s Meksikom u okviru projekta Oak. JLR je 22. svibnja 2015. primio službeni odgovor savezne države Puebla u vezi s dostupnim poticajima, seizmičkim rizicima, ograničenjima koja proizlaze iz sporazuma s VW-om i vremenskim okvirom. U evidenciji aktivnosti i zapisniku sa sastanka Međunarodnog vijeća za razvoj održanog 1. lipnja 2015. u odjeljku o novostima u vezi s projektom Darwin navodi se da su „ključne stavke rasprave bile: […] Objašnjeni su napredak u raspravama u vezi s Meksikom i planovi za još jedan terenski posjet u cilju daljnje evaluacije Pueble". Procjena novčanog toka uvrštena u prezentaciju od 10. lipnja 2015. naslovljenu „Project Darwin – Counterfactual cost differential to CEE" (Projekt Darwin – protučinjenična razlika u troškovima u usporedbi sa srednjom i istočnom Europom (CEE)) pokazuje da je analiza JLR-a bila ocijeniti „MX u odnosu na PL" i „MX u odnosu na SK". Na sastanku Strateškog vijeća održanom 15. lipnja 2015. koji je bio usmjeren na projekt Darwin, bez obzira na to jedna od točaka rasprave bila je „Provesti terenski posjet Meksiku radi rasprave o zahtjevu za prijedlog (RFP) na lokaciji u Puebli." Tijekom tjedna koji je počeo 15. lipnja 2015. tim predvođen direktorom JLR-a za globalno širenje poslovanja obavio je terenski posjet državi Puebla i posjetio lokacije H[…] i A[…]. JLR je 25. lipnja 2015. guverneru savezne države Puebla pismenim putem potvrdio da je H […] u užem izboru. Bilješke pripremljene za sastanak Foruma za globalizaciju održan 10. srpnja 2015. sadržavaju sažetak nalaza koji su rezultat posjeta lokacijama H[…] i A […]. Kao što proizlazi iz zapisnika s tog sastanka Foruma za globalizaciju, njegov cilj bio je: „donijeti odluku o najpoželjnijoj lokaciji iz projekata Darwin i Oak i zaključiti proces ugovorno obvezujućim Sporazumom o ulaganju čiji je ciljani datum 30. rujna. Lokacije koje se razmatraju bile su Nitra (Slovačka), Jawor (Poljska) i Puebla (Meksiko)." U zapisniku sa sastanka dalje se navodi: „Nitra (najpoželjnija lokacija iz procesa Darwin) prezentirana je u usporedbi s Pueblom (najpoželjnija lokacija iz procesa Oak) kao znatno nepovoljnija zbog troškova". U prezentaciji pripremljenoj za taj sastanak navodi se: „Uzevši u obzir čimbenike rizika koje nije moguće kvantificirati i druge mjerljive čimbenike, uz pretpostavku ostvarenja razmatrane razine državne potpore EU-a, smatramo da je to dovoljno za poništavanje troškovne prednosti Meksika i preporučujemo da se lokacija u Puebli (MX) stavi na čekanje". U zapisniku sa sastanka upravnog odbora JLR-a od 3. kolovoza 2015. navodi se da je „nakon strogog postupka ocjenjivanja lokacije na sastanku Foruma za globalizaciju održanom 10. srpnja dogovoreno da je potrebno nastaviti s Nitrom u Slovačkoj kao preporučenom lokacijom, podložno odobrenju upravnog odbora". U temeljnoj prezentaciji za sastanak upravnog odbora JLR-a opisan je „proces sastavljanja užeg izbora koji će obuhvaćati po jednu lokaciju iz projekata Darwin i Oak".

(63) Slovačka tijela objasnila su da JLR nije podnio službeni zahtjev za potporu meksičkim tijelima jer u Meksiku ne postoji program državne potpore. Međutim, JLR je dobio detaljne informacije od vlade savezne države Puebla o tome što bi se moglo ponuditi JLR-u u slučaju da odlučiti uložiti ondje.

(64) Slovačka tijela potvrdila su da se ulaganje u Meksiku nije razmatralo kao drugo ulaganje dodatno uz ulaganje u postrojenje u Uniji. Smatraju da se sumnje Komisije temelje na jednom dokumentu JLR-a, koji doduše u određenoj mjeri navodi na pogrešne zaključke, i tvrde da taj dokument pogrešno predstavlja raspravu vođenu na popratnom sastanku članova izvršnog odbora održanom 21. siječnja 2015., tj. šest mjeseci prije odluke o lokaciji. U svakom slučaju, taj dokument JLR-a zamijenjen je znatnom količinom dokaza dostavljenih u kasnijoj fazi koji potvrđuju da se o dvjema lokacijama raspravljalo kao o alternativama. Nadalje objašnjavaju da dodatni

kapacitet koji proizlazi iz novog postrojenja (300 000 vozila godišnje) već predstavlja 50 % kapaciteta JLR-a. Bilo bi nerealno pretpostaviti da bi JLR razmišljao o ulaganju u drugi projekt istog opsega u isto vrijeme, ili čak kratkoročno/srednjoročno.

(65) Slovačka tijela objasnila su zašto je u izvješću i prezentaciji s popratnog sastanka članova izvršnog odbora održanog 21. siječnja 2015. riječ o izgradnja dvaju postrojenja. Prema tvrdnjama Slovačke, JLR je uvijek planirao započeti rad u novom postrojenju sa 150 000 vozila godišnje, tj. 1. fazom postrojenja 1, te povećati proizvodnju na 300 000 vozila u [razdoblju 2020. – 2025.], odnosno u 2. fazi postrojenja 1. Međutim, u vrijeme sastanka u siječnju 2015. porast potražnje za vozilima JLR-a bio je toliki da su članovi izvršnog odbora nakratko razmatrali izgradnju drugog postrojenja na drugoj lokaciji u razdoblju od pet do deset godina nakon završetka radova na prvoj lokaciji, u slučaju da potražnja bude dovoljno velika. Na sastanku se o toj budućoj lokaciji nije detaljno raspravljalo jer je ta odluka bila daleko u budućnosti. Slovačka tijela napomenula su da je tvrdnja iz zapisnika s popratnog sastanka koja navodi na zaključak da će JLR-u biti potrebana dva postrojenja da bi zadovoljio predviđenu potražnju bila ili rezultat zamjenjivanja dviju faza postrojenja 1. ili se u tom zapisniku sa sastanka pretjerano naglašava ograničena rasprava o mogućem drugom postrojenju u nekom trenutku u daljoj budućnosti.

(66) Slovačka tijela naglašavaju da interni dokumenti JLR-a dosljedno pokazuju namjeru ulaganja JLR-a u jednu lokaciju. U zapisniku sa sastanka Foruma za globalizaciju održanog 10. srpnja 2015. zabilježeno je da je lokacija u Nitri odabrana kao poželjnija lokacija od lokacije u Meksiku i da su te dvije lokacije uspoređene kao alternative jedna drugoj. JLR je razmatrao proizvodnju samo na jednoj lokaciji: „spremni smo svesti uži izbor na jednu od zemalja iz projekata Darwin i Oak”.

(67) Strateški razlozi imali su važnu ulogu u toj odluci, ali ipak je bila neophodna državna potpora da bi se donijela odluka o lokaciji u korist Slovačke. Slovačka tijela tvrde je neispravno tvrditi da ponuđena državna potpora pokriva samo „neznatan” dio razlike u neto sadašnjoj vrijednosti, nakon stajališta Komisije u Odluci o pokretanju postupka da je nominalna vrijednost potpore iznosila 47 % razlike neto sadašnje vrijednosti ([22]). U internim dokumentima JLR-a izričito se navodi da se odluka o lokaciji pomno vagala i da je u ključnoj mjeri ovisila o odobrenju državne potpore. U tom se smislu u zapisniku sa sastanka upravnog odbora poduzetnika Tata Motors od 18. rujna 2015. navodi da, „uzimajući u obzir kvalitativne elemente i elemente rizika, ukupna revidirana državna potpora u iznosu od [150 – 200] milijuna GBP ([23]) u gotovini bila je dovoljna da se za daljnje pregovore odabere lokacija u Nitri umjesto lokacija u Meksiku.” Isto tako, odluka JLR-a iz studenoga 2015. o potvrdi Nitre kao lokacije postrojenja donesena je „pod uvjetom dobivanja punog iznosa državne potpore”. Kao posljedica toga JLR je inzistirao na tome da se u Sporazumu o ulaganju navede da njegove obveze ulaganja ovise o dobivanju regionalne potpore u stopostotnom iznosu.

(68) Nadalje, u vezi s rizikom u pogledu kašnjenja provedbe u Meksiku, Slovačka je istaknula da je taj element izričito uzet u obzir u financijskoj usporedbi i da je dakle na odgovarajuće način razmotren. Slovačka je uputila na prezentaciju sa sastanka Foruma za globalizaciju od 10. srpnja 2015. u kojoj je navedeno: „dulji vremenski okvir za posao br. 1. očekuje se u Meksiku […]raspon od 6 do 9 mjeseci kako je prethodno prikazano”.

4.2.3. *Nedostatak proporcionalnosti*

(69) Slovačka tijela tvrde da JLR-u nisu odobreni dodatni elementi potpore i stoga smatraju da je potpora proporcionalna.

4.2.4. *Očiti negativni učinci – učinak smanjenja kohezije*

(70) Slovačka tijela naglašavaju da slovačka potpora nema učinak smanjenja kohezije na štetu Poljske i podsjećaju na sljedeće: „na sastanku Foruma za globalizaciju održanoga 10. srpnja utvrđeno je da Jawor (Poljska) nije održiva lokacija zbog ozbiljnih dvojbi u pogledu temeljnih značajki lokacije i ostvarivosti. Poduzetnik je stoga morao odabrati između Nitre (Slovačka) i Pueble (Meksiko). Poduzetnik je odabrao Slovačku kao najpoželjniju lokaciju i odobrio detaljnu studiju izvedivosti. Meksiko je stavljen na čekanje.” Jawor je odbačen kao alternativa Nitri kad je 10. srpnja 2015. donesena odluka o konačnoj preporuci o lokaciji koju je trebao potvrditi upravni odbor početkom kolovoza 2015. Na sastancima održanima 3. i 7. kolovoza 2015. upravni odbori poduzetnikâ JLR i Tata Motors nisu razmatrali Jawor kao alternativu Nitri.

([22]) Koristeći brojke koje je Komisija navela u bilješci 55 Odluke o pokretanju postupka.
([23]) Odgovara prihvatljivom trošku ulaganja u iznosu od [1 700 – 2 100] milijuna GBP.

4.2.5. *Očiti negativan učinak na trgovinu – prekoračena gornja granica najvišeg intenziteta potpore*

(71) Budući da slovačka tijela smatraju da uz prijavljenu potporu nije odobrena nikakva dodatna potpora, odbijaju sumnje koje je izrazila Komisija da je dopuštena gornja granica intenziteta potpore premašena i da bi stoga potpora mogla imati očiti negativan učinak na trgovinu.

5. **PRIMJEDBE JLR-a**

5.1. **Uvod**

(72) JLR podupire primjedbe slovačkih tijela od 20. srpnja 2017. i dodatno je objasnio pojedine elemente.

5.2. **Primjedbe JLR-a o mogućoj dodatnoj neprijavljenoj potpori**

(73) JLR smatra da su napori koje je Slovačka uložila u razvoj NSP-a bili neophodni kako bi se postigla održivost i privlačnost lokacije za ulaganje. JLR je bio dobro upoznat s činjenicom da neće biti isključivi korisnik infrastrukture i da treba plaćati uobičajene naknade za korištenje ili poreze te platiti tržišnu cijenu za zemljište koje bi kupio i troškove za obilježja lokacije koja nisu standardna i koja su prilagođena posebnim potrebama poduzetnika.

(74) JLR inzistira na tome da NSP i izgradnja infrastrukture nisu namijenjeni JLR-u. Činjenica da se prostorni planovi i zakonodavni akti primjenjuju od 1990-ih dokaz je da planovi nisu razvijeni samo kao odgovor na zanimanje JLR-a. Dapače, postojanje industrijskog parka Nitra North i dostupnost davno utvrđenih planova za daljnji razvoj industrijske zone bili su čimbenici koji su utjecali na postupak donošenja odluke JLR-a u korist Nitre. Taj utjecaj zabilježen je u internim dokumentima o odluci JLR-a koji sadržavaju navode kao što su „smješten u profesionalno razvijenom industrijskom parku ([24])", „najbolja polica osiguranja zbog spremnosti lokacije i infrastrukture ([25])" i „lokacija se nalazi u uspostavljenom industrijskom parku s tvornicama u susjedstvu ([26])".

(75) Osim toga, JLR ističe da je kupio samo 55 % komercijalno iskoristive površine NSP-a, odnosno 185 od 338 hektara, te da pravo prvokupa ili opcija kupnje ne daje JLR-u mogućnost zauzimanja zemljišta ili kontrole nad njim. JLR ujedno podsjeća da se 25. kolovoza 2017. djelomično odrekao svojeg prava prvokupa „sjeverno zemljište". Zadržao ga je za područje površine 28,5 hektara.

(76) JLR smatra da je platio punu tržišnu cijenu za zemljište koje je kupio „spremno za gradnju" jer je cijena zemljišta određena na temelju tri neovisne stručne procjene, a te se procjene izričito odnose na zemljište koje je dovedeno u stanje „spremno za gradnju", odnosno zemljište na kojem su izvedeni odgovarajući opći pripremni radovi potrebni da bi se dosegnuo taj standard. JLR dodatno ističe da je platio ukupan iznos troškova za sve radove izvedene izvan okvira tog standarda prema specifikaciji JLR-a. Trošak takvih radova gotovo je dvostruko veći od 16,9 milijuna EUR prvotno određenih za tu svrhu u Sporazumu o ulaganju.

(77) JLR dodatno objašnjava da iznos od 75 milijuna EUR iz stavka 16. Odluke o pokretanju postupka nije cijena po kojoj je MHI kupio zemljište lokacije JLR-a od trećih strana, nego ukupni trošak MHI-ja za kupnje zemljišta u cijelom NSP-u.

(78) JLR iznosi i da nije ostvario korist od oslobođenja od plaćanja pristojbe ALF. JLR nije kupio poljoprivredno zemljište, nego industrijsko zemljište, a sve tri procjene upotrijebljene za utvrđivanje tržišne cijene izričito se odnose na zemljište s obilježjima zemljišta spremnog za gradnju u industrijskim zonama. JLR priznaje da se u jednom od njegovih internih dokumenata doista navodi oslobođenje od plaćanja pristojbe ALF u iznosu od [50 – 110] milijuna EUR, ali objašnjava da je to posljedica pogrešnog shvaćanja jednog savjetnika i da se ne temelji na informacijama koje su dala slovačka tijela.

([24]) Izvješće IDC-a od 30. ožujka 2015.
([25]) Prezentacija IDC-a od 1. lipnja 2015.
([26]) Prezentacija Strateškog vijeća od 15. lipnja 2015.

5.3. **Primjedbe o spojivosti prijavljene potpore**

(79) JLR ustraje u tome da je regionalna državna potpora bila nužna komponenta da bi se ulaganje dovelo u Nitru. JLR potvrđuje da je uzeo u obzir „strateške čimbenike”, zajedno s mogućnošću dobivanja državne potpore za pokrivanje dodatnih troškova, ali naglašava da ti strateški čimbenici sami, ili s manjim iznosom potpore, ne bi bili dovoljni za donošenje odluke o lokaciji u korist Nitre.

(80) JLR naglašava da su drugi proizvođači vozila odlučili uložiti u Meksiku, i prije i nakon što je JLR donio svoju odluku o lokaciji. Ulaganja drugih proizvođača vozila u Meksiku potvrđuju vjerodostojnost Meksika kao moguće lokacije za projekt ulaganja JLR-a. Činjenica je da je JLR više od 18 mjeseci ocjenjivao opciju ulaganja u Meksiko. Ta je ocjena obuhvaćala osnivanje projektnog tima, angažiranje vanjskih savjetnika, stupanje u kontakt s dužnosnicima meksičke vlade, kao i terenske posjete, u kojima je sudjelovao čak i najviši rukovoditelj u timu za globalno širenje poslovanja JLR-a.

(81) JLR naglašava da je Meksiko smatrao izvedivom alternativnom lokacijom tijekom cijelog postupka donošenja odluke, što dokazuju mnogi interni dokumenti iz toga vremena podneseni Komisiji. JLR smatra da su suprotna stajališta predstavljena u određenim novinskim izvješćima na koje se upućuje u Odluci o pokretanju postupka isključivo spekulativna i da ne odražavaju postupak donošenja odluke JLR-a.

(82) Nadalje, JLR tvrdi da je namjera bila uložiti u jednu lokaciju. Nikad se nije razmatralo istodobno ulaganje u drugo postrojenje na drugoj lokaciji ili takvo ulaganje u bliskoj budućnosti. JLR priznaje da je u zapisniku s popratnog sastanka članova izvršnog odbora održanog 21. siječnja 2015. doista riječ o drugom postrojenju jer se na tom sastanku to pretpostavljalo i stoga je u zapisniku zabilježeno da bi, u slučaju da potražnja bude dovoljno velika, JLR mogao razmotriti izgradnju drugog postrojenja na drugoj lokaciji u razdoblju od pet do deset godina nakon završetka radova na prvoj lokaciji. Međutim, JLR inzistira na tome da ta dugoročna mogućnost nije bila detaljnije razmotrena u radnim materijalima niti se o njoj detaljnije raspravljalo na samome sastanku. U radnim materijalima navode se 1. faza i 2. faza projekta ulaganja na istoj lokaciji, odnosno strategija JLR-a da u 2018. u prvoj fazi (1. faza za postrojenje 1.) započne rad s 150 000 vozila godišnje te poveća kapacitet na 300 000 vozila godišnje u [razdoblju 2020. – 2025.] (2. faza za postrojenje 1.). JLR dalje navodi da bi usporedna izgradnja dvaju postrojenja, jednog u Uniji i jednog u Sjevernoj Americi, od kojih bi svako imalo kapacitet proizvodnje od 300 000 vozila godišnje, bila nezamisliva s obzirom na to da je JLR prodao samo 462 209 vozila u financijskog godini 2014./2015. S obzirom na te podatke, ne postoji komercijalno racionalna osnova za uvjerenje da je JLR mogao imati namjeru proširiti svoj godišnji kapacitet za 600 000 vozila u kratkoročnom ili srednjoročnom razdoblju.

(83) JLR naglašava da lokacija Jawor u Poljskoj nije bila izvediva alternativa lokaciji u Nitri ili Meksiku zbog temeljnih problema te lokacije, osobito zbog ceste koja presijeca tu lokaciju. Upravni odbor zbog toga nije smatrao Jawor mogućom alternativom lokaciji u Nitri, što je dokumentirano u prezentaciji sa sastanka upravnog odbora održanog 18. studenoga 2015.

6. **OCJENA POTPORE**

6.1. **Uvod**

(84) U ovom odjeljku Komisija će se najprije usredotočiti na pitanje je li ukupna potpora za JLR bila ograničena na prijavljenu potporu ili JLR ima koristi od dodatnih elemenata potpore, konkretno što se tiče usklađenosti prodajne cijene s uvjetima na tržištu, javnog financiranja namjenskih/naručenih infrastrukturnih radova i oslobođenja od plaćanja pristojbe ALF. Nakon razmatranja zakonitosti potpore Komisija će detaljno izložiti konačno stajalište o spojivosti dobivene potpore.

6.2. **Postojanje potpore**

6.2.1. *Prijavljena izravna bespovratna sredstva*

(85) Iz razloga utvrđenih u Odluci o pokretanju postupka Komisija smatra da prijavljena izravna bespovratna sredstva predstavljaju državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a, s obzirom na to da se bespovratna sredstva dodjeljuju iz državnih sredstava, da su selektivna i da predstavljaju ekonomsku prednost za JLR, da će vjerojatno utjecati na trgovinu između država članica te da narušavaju tržišno natjecanje ili prijete njegovim narušavanjem.

6.2.2. *Moguća dodatna neprijavljena potpora*

(86) Kao što je spomenuto u odjeljku 3.1., Komisija je u Odluci o pokretanju postupka smatrala da je JLR možda imao koristi od određenog iznosa dodatne državne potpore u kontekstu razvoja NSP-a i kupnje lokacije JLR-a. Razmotrila je tri načina na koje je transakcija mogla rezultirati dodatnom državnom potporom za JLR:

(a) u stavku 118. Odluke o pokretanju postupka navedeno je da bi se u normalnim tržišnim uvjetima, u slučaju da se NSP kvalificira kao infrastruktura namijenjena JLR-u, u razmatranju JLR-a za vlasnički udjel i druga prava povezana s NSP-om morali obuhvatiti troškovi Slovačke za infrastrukturni razvoj u izgradnji NSP-a, osim troškova povezanih s razvojem infrastrukture koja je doista opće prirode, koje je tek trebalo definirati;

(b) čak i ako se zaključi da se NSP u cjelini ne može smatrati infrastrukturom namijenjenom JLR-u, u Odluci o pokretanju postupka postavlja se pitanje jesu li određeni radovi koje je Slovačka provela kako bi razvila i povezala lokaciju JLR-a posebno osmišljeni tako da služe posebnim potrebama JLR-a i odražavaju li procjene koje su izradili nezavisni stručnjaci i cijena koju je JLR platio za zemljište i relevantnu infrastrukturu na primjeren način vrijednost tih radova;

(c) naposljetku, u Odluci o pokretanju postupka navedeno je i da bi se oslobođenje od plaćanja pristojbe ALF moglo smatrati dodatnom mjerom potpore u korist JLR-a.

6.2.2.1. Pitanje može li se NSP smatrati infrastrukturom namijenjenom JLR-u.

(87) Za donošenje zaključka da bi JLR trebao snositi ukupne troškove Slovačke za infrastrukturni razvoj istodobno moraju biti ispunjena sljedeća dva uvjeta: (a) NSP se smatra namjenskom infrastrukturoma, tj. JLR se smatra unaprijed utvrđenim poduzetnikom i NSP je prilagođen potrebama JLR-a; i (b) troškovi ne uključuju troškove doista opće prirode.

(88) Komisija smatra da dva uvjeta iz uvodne izjave 87. nisu istodobno ispunjena i stoga se 704 hektara NSP-a ne smatra infrastrukturom namijenjenom JLR-u. Iz povijesnog razvoja njegove izgradnje, kako su slovačka tijela opisala i sažela u odjeljku 4.1.1 ove Odluke, doznaje se da je NSP pravno uspostavljen 8. srpnja 2015. temeljnom Potvrdom o znatnom ulaganju čime su slovačka tijela dobila pravo izvlaštenja. Međutim, industrijska zona NSP bila je utvrđena prostornim planom mnogo prije nego što je JLR pokazao zanimanje za to područje te su u to vrijeme već postojali konkretni planovi za daljnji razvoj industrijskog područja Nitra North. Na primjer, u 2014. već su bili dostupni detaljni infrastrukturni planovi u okviru prostornog plana općine Luzianky. Nadalje, dio industrijske zone već je bio realiziran, između ostaloga kao industrijski park Nitra North. NSP je u osnovi proširenje industrijskog parka Nitra North. Komisija je stoga donijela odluku da se za razvoj NSP-a kao takav JLR ne može smatrati *ex ante* utvrđenim poduzetnikom.

(89) Štoviše, JLR je kupio samo dio NSP-a. NSP se sastoji od komercijalno iskoristivog zemljišta za prodaju ulagačima kao što su JLR i takozvanog „tehničkog zemljišta". Tehničko zemljište zauzima više od polovine površine NSP-a i potrebno je za infrastrukturne mjere koje služe cijeloj industrijskoj zoni Nitra North, uključujući industrijski park Nitra North, a u određenoj mjeri i područjima izvan njegovih granica. Na tehničkom zemljištu smješteni su, na primjer, obilaznica autoceste ili glavna ulazna cesta u Drázovce, kao i brojne zaštitne zone koje su potrebne zbog zemljopisnih obilježja, što uključuje primjerice sustav obrane od poplava, u kojima su građevinske aktivnosti ograničene. Osim toga, Slovačka je dostavila informacije koje potvrđuju da zemljište koje je kupio JLR predstavlja samo 26 % ukupnog NSP-a, odnosno 55 % NSP-a izuzme li se tehničko zemljište, i da je niz drugih poduzetnika već smješten na području NSP-a.

(90) Komisija stoga zaključuje da se površina od 704 hektara NSP-a kao takva ne može smatrati infrastrukturom namijenjenom JLR-u.

6.2.2.2. Pitanje je li JLR platio tržišnu cijenu za zemljište i infrastrukturu NSP-a

(91) Kao što je navedeno u stavku 119. Odluke o pokretanju postupka, čak i ako se 704 hektara NSP-a ne može smatrati infrastrukturom namijenjenom JLR-u, transakcija i dalje može obuhvaćati državnu potporu u korist JLR-a, ili zbog mogućnosti da su određene mjere za razvoj infrastrukture osmišljene tako da zadovoljavaju posebne potrebe JLR-a ili zbog mogućnosti da je zemljište prodano ispod tržišne cijene. Komisija stoga mora pojedinačno ocijeniti infrastrukturne mjere i transakciju prodaje zemljišta.

Infrastrukturne mjere

(92) Infrastrukturni troškovi iz uvodne izjave 51. koje je snosila Slovačka odnose se na sanaciju zemljišta, cestovnu infrastrukturu, komunalne usluge, obranu od poplava i upravljanje vodama te multimodalni transportni terminal općine Luzianky.

(93) U Odluci Komisije SA.36346 – Njemačka – Plan GRW program razvoja zemljišta za industrijsku i komercijalnu uporabu ([27]) Komisija je analizirala je li javno financiranje radova razvoja zemljišta za buduću prodaju industrijskim poduzećima prema tržišnim uvjetima potpora prvom vlasniku ili ulagaču za provedbu razvoja zemljišta. Komisija je zaključila da pripremanje javnog terena za gradnju i osiguravanje njegove povezanosti s komunalnim uslugama kao što su voda, plin, kanalizacija i električna energija te s prometnim mrežama kao što su željeznica i ceste ne predstavlja gospodarsku aktivnost, ali je dio javnih zadaća države, konkretno osiguravanja i nadzora zemljišta u skladu s lokalnim planovima urbanog razvoja i prostornog uređenja. Ugovoreni razvoj za unaprijed utvrđene kupce zemljišta isključen je iz područja primjene mjere, i kupci su morali kupiti zemljište prema tržišnim uvjetima.

(94) Komisija smatra da troškovi koje je Slovačka snosila za pripremne radove sanacije zemljišta na dijelu NSP-a koji je komercijalno iskoristiv ne izlaze izvan okvira standardnih troškova razvoja kako bi se javni teren pripremio za gradnju te ti radovi čine dio javnih zadaća Slovačke, konkretno osiguravanja i nadzora zemljišta u skladu s lokalnim planovima urbanog razvoja i prostornog uređenja. Budući da su ti radovi dio izvršavanja javnih ovlasti, njihovo javno financiranje ne predstavlja državnu potporu vlasniku zemljišta ili ulagaču za izvedbu radova na razvoju. U ovom je slučaju vlasnik ili ulagač MHI. Međutim, pitanje je li krajnji kupac zemljišta, u ovom slučaju JLR, ostvario korist od prednosti koje se smatraju državnom potporom odvojeno je od pitanja postojanja državne potpore u korist vlasnika zemljišta ili izvođača radova na njemu. Budući da MHI djeluje u ime države i financira ga država, njegove aktivnosti pripisuju se državi. Državna potpora JLR-u u obliku radova sanacije zemljišta i prodajne cijene mogu se isključiti ako MHI ne provodi, bez odgovarajuće naknade, radove sanacije zemljišta na lokaciji JLR-a koji izlaze izvan okvira radova neophodnih da bi se zemljište učinilo „spremnim za gradnju" i ako se prijenos zemljišta provede prema tržišnim uvjetima.

(95) Sporazum o ulaganju sadržava iscrpan popis opsega radova sanacije lokacije i u njemu se navodi priprema za standardnu proizvodnu uporabu. Svi dodatni radovi sanacije zemljišta koji su potrebni zbog posebnih potreba JLR-a utvrđeni su u Sporazumu o ulaganju pod naslovom „Pripremni radovi specifični za projekt ulaganja" ([28]) i JLR ih je odvojeno platio. Komisija ujedno prima na znanje potvrdu slovačkih tijela da su nadzorna prava JLR-a nad fazom izgradnje bila ograničena na provjeru zadovoljava li zemljište standard „industrijskog zemljišta spremnog za gradnju", a to je standard koji je dogovoren u kontekstu JLR-ove kupnje zemljišta od MHI-ja i na temelju kojega je određena prodajna cijena. Komisija zaključuje da radovi sanacije lokacije kako bi zemljište bilo spremno za gradnju i dodatni radovi prema specifikacijama JLR-a ne čine državnu potporu u korist JLR-a, pod uvjetom da su obuhvaćeni ugovorom o kupnji zemljišta kojim se potvrđuju tržišni standardi ili da su pokriveni odgovarajućom naknadom koja odgovara tržišnim uvjetima dogovorenima u Sporazumu o ulaganju i dodatnim plaćanjima. Ocjena ispunjenosti tog uvjeta navedena je u uvodnim izjavama od 105. do 108. ove Odluke.

(96) U Odluci o pokretanju postupka navodi se da razvoj NSP-a nije obuhvaćao samo javno ulaganje u radove sanacije lokacije kako bi se zemljište pripremilo za gradnju, nego i razvoj širokog raspona infrastrukture. Ti infrastrukturni radovi kojima je svrha bila omogućiti JLR-u pristup javnim komunalnim uslugama te cestovnom i željezničkom prometu smješteni su izvan lokacije JLR-a i izvan lokacija drugih poduzetnika te nisu posebno prilagođeni unaprijed utvrđenom korisniku kako je utvrđeno u uvodnim izjavama od 97. do 104.

([27]) SA.36346 (2013/N), SL C 141, 9.5.2014., str. 1.

([28]) Slovačka tijela navode da, iako je u Odluci o pokretanju postupka riječ o određenim radovima specifičnima za projekt ulaganja koji iznose 16,9 milijuna EUR koje bi trebao platiti JLR, troškovi tih radova već su bili narasli na 30,1 milijun EUR.

(97) Slovačka tijela potvrdila su da je sve radove na komunalnoj infrastrukturi unutar granica lokacije JLR-a platio JLR te da će JLR platiti tržišnu cijenu za pristup javnim komunalnim uslugama i njihovu uporabu. Slovačka tijela pružila su pregled propisa koji se primjenjuju na izračun naknada za korištenje javnih komunalnih usluga. Pravila koja se primjenjuju utvrđena su na razini države članice i Slovačka je potvrdila da se na korisnike u NSP-u ne primjenjuje ni jedno posebno pravilo koje bi bilo drukčije od pravila koja se primjenjuju na nacionalnoj razini. Naknade za priključke i distribuciju koje JLR plaća temelje se na standardnim cjenicima koji se primjenjuju u sličnim situacijama. Stoga će JLR platiti sve naknade za priključke i distribuciju u skladu s primjenjivim odredbama koje se primjenjuju na nacionalnoj razini i koje utvrđuje Regulatorni ured za mrežne djelatnosti. Drugim riječima, JLR neće ostvariti korist od bilo kakvih oslobođenja. Komisija smatra da su radovi na komunalnoj infrastrukturi u potpunosti dio izvršavanja javnih ovlasti Slovačke i zaključuje da radovi na komunalnoj infrastrukturi nisu namijenjeni JLR-u.

(98) Ulaganje u cestovnu infrastrukturu iz uvodne izjave 51. služi svim poduzetnicima u industrijskoj zoni koja se sastoji od NSP-a i industrijskog parka Nitra North, kao i u široj regiji. Nijedna cesta nije namijenjena isključivoj uporabi JLR-a niti je izgrađena u skladu s posebnim potrebama JLR-a. Ceste su dostupne za slobodnu javnu uporabu. Slovačka tijela potvrdila su da radovi na cestovnoj infrastrukturi ne izlaze izvan okvira standardnog razvoja cesta te su pružila dokaze da su pravila koja se primjenjuju na taj projekt ista kao i za druge projekte. Unutarnje ceste unutar granica lokacije JLR-a platio je JLR. Komisija stoga smatra da su radovi na cestovnoj infrastrukturi u potpunosti dio izvršavanja javnih ovlasti države Slovačke i zaključuje da radovi na cestovnoj infrastrukturi nisu namijenjeni JLR-u.

(99) Komisija je prethodno smatrala ([29]) da se parkiralište koje nije izgrađeno posebno za jednog poduzetnika, nego je dio plana gospodarskog razvoja industrijskog parka, može smatrati nenamijenjenim parkiralištem koje ne uključuje državnu potporu. Komisija prima na znanje da se izgradnja javno dostupnih parkirališta predviđena već prostornim planom općine Luzianky iz 2014. godine. Komisija stoga zaključuje da je igradnja parkirališta dio izvršavanja javnih ovlasti države Slovačke i da radovi nisu namijenjeni JLR-u.

(100) Komisija smatra da su ulaganja koja se odnose na vatrogasnu postaju, policijsku postaju, jedinicu za održavanje cesta, sustav za obranu od poplava i upravljanje podzemnim vodama uobičajene javne zadaće i dio izvršavanja javnih ovlasti države i stoga ne predstavljaju gospodarsku aktivnost. Njihovo javno financiranje ne predstavlja državnu potporu.

(101) S obzirom na to da su multimodalni transportni terminal općine Luzianky financirale Slovačke željeznice, koje su društvo za željezničku infrastrukturu u državnom vlasništvu, ulaganje bi se potencijalno moglo pripisati Slovačkoj. Komisija je najprije ispitala mogućnost postojanja prednosti za JLR.

(102) Slovačka tijela objasnila su da su Slovačke željeznice financirale multimodalni transportni terminal sredstvima stečenima svojim komercijalnim aktivnostima koja se u računovodstvenoj dokumentaciji evidentiraju odvojeno od javno financiranih negospodarskih aktivnosti. Za dio infrastrukture koji se odnosi na područje za skladištenje gotovih vozila JLR traži ugovorno isključivo pravo korištenja. Druga dva funkcionalna dijela multimodalnog transportnog terminala bit će otvorena za sve korisnike prema tržišnim uvjetima. Stoga se čini da je barem dio infrastrukture izgrađen za posebne potrebe JLR-a kao unaprijed utvrđenog poduzetnika.

(103) Slovačka tijela dodatno su potvrdila da će se naknade za korištenje za sve dijelove terminala izračunavati na komercijalnoj osnovi te će njima biti obuhvaćeni svi povezani troškovi ulaganja, operativni troškovi i troškovi ulaganja u obnovu ili zamjenu. Naknade će biti tržišno usmjerene i za cilj će imati internu stopu povrata za projekt od […]. Naknade za korištenje tijekom razdoblja od 30 godina trebale bi osigurati povrat ulaganja za projekt, kako je procijenjeno *ex ante* izračunom neto sadašnje vrijednosti od […] milijuna EUR.

(104) Stoga Komisija smatra da su Slovačke željeznice postupile kako bi u sličnoj situaciji postupio subjekt u tržišnom gospodarstvu. Kad se gospodarske transakcije koje izvršavaju javna tijela izvršavaju u skladu s uobičajenim tržišnim uvjetima, njima se ne dodjeljuje prednost njihovim protustrankama ([30]). Komisija stoga zaključuje da uporaba multimodalnog transportnog terminala općine Luzianky ne predstavlja državnu potporu u korist JLR-a.

([29]) Odluka Komisije (EU) 2015/508 od 1. listopada 2014. o navodnoj infrastrukturnoj potpori Njemačke u korist trgovačkog društva Propapier PM2 GmbH – Državna potpora SA.36147 (C 30/10) (ex NN 45/10; ex CP 327/08) (SL L 89 od 1.4.2015., str. 72.).

([30]) Presuda Suda od 10. srpnja 1996., *SFEI i dr.*, C-39-94, ECLI:EU:C:1996:285, točke 60. i 61.

Zemljišna transakcija

(105) Slovačka je putem društva MHI prodala JLR-u 185 hektara komercijalno iskoristivog zemljišta spremnog za gradnju, koje se naziva lokacija JLR-a, po cijeni od 15,83 UER po kvadratnom metru ili za ukupnu cijenu od gotovo 30 milijuna EUR. U uvodnim izjavama 40. i 41. Odluke Komisije SA.36346 navedeno je da se ne smatra da je konačni kupac preuređenog zemljišta primio potporu u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a za mjeru razvoja zemljišta ako taj konačni kupac plati tržišnu cijenu za preuređeno zemljište. U tom pogledu Komisija prima na znanje da je konačna kupovna cijena lokacije JLR-a utvrđena kao prosjek cijena iz triju neovisnih procjena koje su proveli međunarodno priznati stručnjaci koji primjenjuju standarde i metode stručne procjene Kraljevskog instituta ovlaštenih inspektora (engl. „Royal Institution of Chartered Surveyors"). Sva tri izvješća o procjeni sadržavaju izjavu o neovisnosti, stavljeni su na raspolaganje Komisiji i odnose se na lokaciju koja je prema prostornom planu dio industrijske zone za koju su na granici lokacije dostupni priključci za komunalne usluge, koja je sanirana i poravnana i za koju ne treba platiti dodatne troškove za prenamjenu poljoprivrednog zemljišta u industrijskog zemljište. U izvješćima se ujedno pretpostavlja da su sva postojeća komunalna infrastruktura i željeznička pruga koja prelazi preko industrijske lokacije premještene i da su cestovni sustav i javna parkirališta izgrađeni u cijelom parku. U trima izvješćima primjenjuje se usporediva metodologija za procjenu cijene koja podrazumijeva usporedbu zemljišta s drugim parcelama koje su prodane ili se prodaju u Slovačkoj ([31]) i prilagodbu tih prodajnih cijena ili traženih cijena na temelju čimbenika kao što su veličina parcele, lokacija, dostupna infrastruktura, datum, oblik, vidljivost. Osim toga, u […] izvješću primijenjena je metoda diskontiranog novčanog toka ([32]). U tim trima izvješćima rocijenjeno je da je vrijednost po kvadratnom metru lokacije JLR-a redom 15,5 EUR, 15,0 EUR i 17,0 EUR.

(106) Pretpostavke o obilježjima zemljišta jednake se u svim trima izvješćima i odgovaraju stanju lokacije JLR-a nakon izvedbe javnih infrastrukturnih radova.

(107) Osim toga, Komisija primjećuje da je izvješće poduzetnika CB Richard Ellis koje su slovačka tijela pogreškom dostavila zapravo bilo opće izvješće o ispitivanju tržišta. Ono je sadržavalo samo opći opis slovačkog tržišta nekretnina s naznakom prosječne cijene drugih parcela koje su prodane ili se prodaju u Slovačkoj, što je u skladu s cijenama referentnih lokacija koje su upotrijebljene kao osnova u izvješćima o procjeni lokacije JLR-a. Izvješće o ispitivanju tržišta nije sadržavalo nikakve posebne prilagodbe za procjenu tržišne cijene lokacije JLR-a.

(108) Stoga Komisija zaključuje da je kupovna cijena od 15,83 EUR po kvadratnom metru u skladu s uvjetima na tržištu i da je prodaja zemljišta u stanju opisanom u izvješćima o procjeni provedena u skladu s tržišnim uvjetima.

Zaključak

(109) Komisija zaključuje da JLR ne ostvaruje selektivnu prednost povezanu s prodajom lokacije JLR-a ili povezanu s infrastrukturnim radovima u vezi s NSP-om koje je financirala Slovačka.

6.2.2.3. Oslobođenje od plaćanja pristojbe ALF

(110) Komisija je u Odluci o pokretanju postupka izrazila sumnju da oslobođenje od plaćanja pristojbe ALF predstavlja državnu potporu u korist JLR-a.

(111) Kao što je navedeno u uvodnoj izjavi 105., u sva tri neovisna izvješća o procjeni pretpostavljeno je da je lokacija preparcelirana za industrijsku uporabu i da njezina prenamjena iz poljoprivrednog zemljište nije rezultirala nikakvim dodatnim troškovima. Kupovna cijena od 15,83 EUR po kvadratnom metru treba se smatrati tržišnom cijenom koja ne podrazumijeva dodatne troškove za kupca povezane s prenamjenom zemljišta. Budući da se tržišna usklađenost prodaje lokacije JLR-a JLR-u mogla utvrditi na temelju neovisnih izvješća stručnjaka, oslobođenjem MHI-ja od plaćanja pristojbe ALF smanjuju se troškovi koje taj javni subjekt posebne namjene stvara u provedbi svojih javnih zadaća, ali time ne nastaje selektivna prednost za JLR.

(112) Stoga Komisija zaključuje da oslobođenje od plaćanja pristojbe ALF ne predstavlja državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a u korist JLR-a.

([31]) U […] izvješću su polazište za procjenu bile druge parcele u cjenovnom rasponu od 10 EUR do 40 EUR po kvadratnom metru. U […] izvješću su polazište za procjenu bile druge parcele u cjenovnom rasponu od 3 EUR do 55 EUR po kvadratnom metru. U izvješću poduzetnika CB Richard Ellis polazište za ocjenu bile su druge parcele u cjenovnom rasponu od 14 EUR do 38 EUR po kvadratnom metru.

([32]) Ta metodologija polazi od prodajne cijene od 35 EUR po kvadratnom metru i proporcionalne prodaje zemljišta unutar sljedećih 20 godina.

6.2.2.4. Zaključak

(113) Komisija zaključuje da se uvjetima prodaje lokacije JLR-a JLR-u i uvjetima pod kojima je provedena sanacija zemljišta, radovi povezani javnom komunalnom infrastrukturnom i drugi infrastrukturni radovi ne stvara selektivna prednost za JLR. Stoga nije potrebna daljnja procjena drugih kumulativnih uvjeta za postojanje državne potpore u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a za ocjenu u pogledu potpore u vezi s prodajom zemljišta NSP-a JLR-u. Državna potpora JLR-u stoga je ograničena na prijavljena izravna bespovratna sredstva.

6.3. **Zakonitost državne potpore**

(114) Komisija je u Odluci o pokretanju postupka utvrdila da su slovačka tijela prijavom planiranih izravnih bespovratnih sredstava u iznosu od 129 812 750 EUR u nominalnoj vrijednosti, koji podliježu odobrenju Komisije, poštovala svoje obveze u skladu s člankom 108. stavkom 3. UFEU-a u pogledu tog dijela potpore.

6.4. **Spojivost potpore**

6.4.1. *Pravna osnova za ocjenu spojivosti potpore*

(115) Svrha mjere prijavljene 12. svibnja 2016. bio je potaknuti regionalni razvoj u slovačkoj regiji Nitra. Nju stoga treba ocijeniti uz primjenu odredbi koje se primjenjuju na regionalnu potporu kako su utvrđene u članku 107. stavku 3. točkama (a) i (c) UFEU-a i kako su protumačene u Smjernicama za razdoblje 2014. – 2020. i karti regionalnih potpora Slovačke za razdoblje 2014.–2020. Ocjena koja se temelji na zajedničkim načelima ocjenjivanja iz Smjernica provodi se u tri koraka, a to su ocjena minimalnih uvjeta, ocjena očitih negativnih učinaka i provedba usporedbe. Komisija je u Odluci o pokretanju postupka zaključila da su na temelju zajedničkih načela ocjenjivanja ispunjeni opći kriteriji spojivosti i da službenom istragom nisu otkriveni elementi koji dovode u pitanje temeljnu preliminarnu ocjenu tih kriterija spojivosti.

(116) Međutim, Komisija je u Odluci o pokretanju postupka izrazila sumnju u prihvatljivost rashoda te u poticajni učinak i proporcionalnost potpore. Stoga Komisija nije mogla donijeti konačni stav o tome zadovoljava li projekt sve minimalne uvjete iz Smjernica. U Odluci o pokretanju postupka Komisija isto tako nije mogla isključiti postojanje očitih negativnih učinaka na trgovinu i koheziju između država članica. Imajući u vidu navedeno, Komisija nije mogla utvrditi jesu li pozitivni učinci potpore, ako postoje, s obzirom na mogući izostanak poticajnog učinka, mogli nadmašiti negativne učinke.

6.4.2. *Prihvatljivost projekta ulaganja*

(117) Kako je utvrđeno u odjeljku 3.3.2. Odluke o pokretanju postupka, Komisija smatra da je projekt ulaganja prihvatljiv za regionalnu potporu i može se zaključiti da je državna potpora u skladu s unutarnjim tržištem pod uvjetom da su ispunjeni svi kriteriji spojivosti iz Smjernica.

6.4.3. *Prihvatljivost rashoda*

(118) U Odluci o pokretanju postupka izražene su sumnje u vezi s prihvatljivošću „troškova rezerviranja”. Prema stavku 20. točki (e) *Smjernica, „opravdani troškovi', za potrebe potpora za ulaganje, znači materijalna i nematerijalna imovina vezana uz početno ulaganje odnosno troškove plaća*”. Slovačka tijela pružila su detaljnu analizu prihvatljivih stavki troškova. Te prihvatljive stavke troškova odražavaju troškove predviđene u trenutku podnošenja zahtjeva za potporu i uključuju iznos rezerviranja za svaku prihvatljivu stavku troškova u okviru razboritog pristupa procjeni troškova. U Sporazumu o ulaganju puni iznos od 1 406 620 590 EUR u nominalnoj vrijednosti smatra se „planiranim ulaganjem u projekt” za koje je JLR preuzeo obveze za rashode ([33]).

([33]) U sporazumu o ulaganju navodi se da će Slovačka u slučaju da stvarni troškovi ulaganja izračunani za razdoblje ulaganja budu niži od 85 % planiranog ulaganja u projekt imati pravo raskinuti sporazum i da će JLR biti obvezan vratiti cijeli iznos potpore za ulaganje.

(119) Na temelju objašnjenja slovačkih tijela, Komisija primjećuje da je upućivanje na „troškove rezerviranja" u internoj prezentaciji JLR-a od 18. studenoga 2015. bilo za potrebe interne financijske prezentacije obveze ulaganja koju bi JLR preuzeo sa Slovačkom. Ti troškovi rezerviranja nisu se odnosili na dodatnu troškovnu stavku povrh razborite procjene troškova prihvatljivih troškovnih stavki. Budući da je JLR u Sporazumu o ulaganju preuzeo obvezu da će potrošiti puni iznos od 1 406 620 590 EUR u nominalnoj vrijednosti i da će se plaćanje regionalne potpore za ulaganje odnositi samo na stvarne nastale prihvatljive troškove, Komisija prihvaća iznos od 1 406 620 590 EUR kao maksimalni nominalni iznos prihvatljivih troškova za koji se može dodijeliti potpora. Komisija u tom kontekstu napominje da se Slovačka obvezala da neće premašiti prijavljeni maksimalni iznos potpore, kao ni gornju granicu intenziteta prijavljene potpore. Komisija zaključuje da su prihvatljivi troškovi u skladu sa stavkom 20. točkom (e) Smjernica.

6.4.4. *Minimalni uvjeti*

6.4.4.1. Doprinos regionalnim ciljevima i potreba za državnom intervencijom

(120) Kao što je utvrđeno u odjeljku 3.3.4.1. točki (a) Odluke o pokretanju postupka, potpora pridonosi cilju regionalnog razvoja i smatra se opravdanom jer je Nitra uvrštena u kartu regionalnih potpora kao regija prihvatljiva za regionalnu potporu u skladu s člankom 107. stavkom 3. točkom (a) UFEU-a, sa standardnom gornjom granicom intenziteta potpore za velike poduzetnike od 25 %.

6.4.4.2. Primjerenost regionalne potpore i instrumenta potpore

(121) Komisija je u odjeljku 3.3.4.1. točki (b) Odluke o pokretanju postupka već zaključila da prijavljena izravna bespovratna sredstva u načelu predstavljaju primjeren instrument potpore kako bi se premostile razlike u održivosti smanjenjem troškova ulaganja. Prednost se nije dala poreznim poticajima zbog njihove administrativne složenosti.

6.4.4.3. Poticajni učinak

(122) Na temelju odjeljka 3.5. Smjernica, regionalna potpora može se smatrati spojivom s unutarnjim tržištem samo ako ima poticajni učinak. Poticajni učinak postoji kada se potporom mijenja ponašanje poduzetnika tako da se on počinje baviti dodatnim djelatnostima kojima se pridonosi razvoju područja, a kojima se ne bi bavio bez potpore ili bi se njima bavio samo na ograničen ili drugačiji način, ili na drugom mjestu. Potporama se, međutim, ne smiju subvencionirati troškovi djelatnosti koje bi poduzetnik ionako imao i ne smije se nadoknađivati uobičajeni poslovni rizik gospodarske aktivnosti.

(123) U stavcima 64. i 65. Smjernica utvrđeni su formalni uvjeti za poticajni učinak, kojima je propisano da radovi na pojedinačnom ulaganju mogu započeti tek nakon službenog podnošenja obrasca zahtjeva za potporu. Komisija je u stavku 166. Odluke o pokretanju postupka već utvrdila da je ispunjen formalni uvjet za postojanje poticajnog učinka za bespovratna sredstva jer je zahtjev za potporu podnesen prije nego što su započeli radovi na projektu ulaganja. Komisija potvrđuje to stajalište za potrebe ove Odluke.

(124) Osim formalnog uvjeta za poticajni učinak, u stavku 61. Smjernica zahtijeva se prisutnost znatnog poticajnog učinka koji se može dokazati na dva moguća načina, odnosno, da bez potpore ulaganje ne bi bilo dovoljno profitabilno (prvi scenarij) ili da bi se ulaganje provelo na drugoj lokaciji (drugi scenarij).

(125) U situaciji iz drugog scenarija država članica mora dokazati da se potporom daje poticaj korisniku potpore da planirano ulaganje provede u odabranoj regiji umjesto u drugoj regiji gdje bi ulaganje bilo profitabilnije i gdje se moglo provesti da nije bilo potpore, jer se prijavljenom potporom korisniku nadoknađuju neto nedostaci provedbe projekta u regiji koja se podupire potporom, u usporedbi s alternativnom, održivijom, „protučinjeničnom" regijom.

(126) Kao što je utvrđeno u odjeljku 3.5.2. Smjernica, država članica mora pružiti jasne dokaze da potpora ima stvarni učinak na odabir ulaganja ili na odabir lokacije. U tu svrhu država članica mora osigurati sveobuhvatan opis protučinjeničnog scenarija u kojemu korisniku ne bi bila dodijeljena potpora.

(127) Slovačka je kao protučinjenični scenarij predstavila situaciju iz drugog scenarija, u kojem bi alternativa provedbi ulaganja u Nitri u Slovačkoj bila provedba ulaganja u H[…] u saveznoj državi Puebla u Meksiku. Na temelju prijave, neto sadašnja vrijednost koja bi se mogla ostvariti smještanjem odobrenog projekta ulaganja s kapacitetom od 150 000 vozila godišnje u H[…] premašuje neto sadašnju vrijednost izračunanu za Nitru za 413 milijuna EUR, bez potpore i u planiranom trajanju projekta od 20 godina.

(128) Stavak 71. Smjernica upućuje na to da bi država članica za drugi scenarij mogla dokazati postojanje poticajnog učinka potpore dostavljanjem aktualnih dokumenata poduzetnika iz kojih se vidjeti da je napravljena usporedba između troškova i koristi smještanja ulaganja u odabranu potpomognutu regiju i i smještanja na alternativne lokacije. U tu svrhu, u skladu sa stavkom 72. Smjernica, državi članici preporučuje se oslanjanje na službene dokumente upravnog odbora, procjene rizika, financijska izvješća, interne poslovne planove, stručna mišljenja, druge studije i dokumente u kojima se razrađuju različiti scenariji ulaganja.

(129) Kao što je već navedeno u Odluci o pokretanju postupka, slovačka tijela podnijela su takve informacije u obliku objašnjenja postupka odabira lokacije koji se temeljio na dokumentima iz vremena odabira koje su slovačka tijela također podnijela. Ti dokumenti opisuju postupak donošenja odluka korisnika o ulaganju i lokaciji. Tijekom formalnog postupka istrage slovačka tijela dostavila su dodatna objašnjenja i dodatne dokumente iz vremena postupka odabira lokacije.

(130) Na sastanku Foruma za globalizaciju održanom 10. srpnja 2015. dogovoreno je da treba nastaviti s Nitrom kao preporučenom lokacijom, podložno odobrenju upravnog odbora. Upravni odbor JLR-a na svojem je sastanku održanom 3. kolovoza 2015. odobrio Nitru kao preporučenu lokaciju, kao i potpisivanje neobvezujućeg pisma namjere kako bi se potvrdio nastavak isključivih pregovora sa Slovačkom te uspostava novog subjekta JLR-a u Slovačkoj, podložno poslovnom odobrenju ([34]) i detaljnom pregledu poslovnog plana JLR-a tijekom trećeg tjedna rujna 2015. U zapisniku sa sastanka upravnog odbora poduzetnika Tata Motors Limited održanom 7. kolovoza 2015. također je riječ o detaljnoj prezentaciji financijskih aspekata projekta koju će na sljedećem sastanku održati glavni financijski direktor JLR-a. U srpnju/kolovozu 2015. u pogledu opsega projekta i dalje je bila riječ o postrojenju s kapacitetom od 300 000 vozila godišnje. Projekt je prošao postupak poslovnog odobrenja na sastanku izvršnog odbora JLR-a održanom 3. rujna 2015. Na sastanku upravnog odbora poduzetnika Tata Motors održanom 18. rujna 2015. JLR je obavijestio upravni odbor o projektu Darwin, uključujući ključne financijske aspekte i poslovnu studiju. Utvrđeno je da će ukupna revidirana državna potpora u iznosu od [150 – 200] milijuna GBP ([35]) biti dovoljna da se za daljnje pregovore odabere lokacija u Nitri umjesto lokacije u Meksiku i da će se projekt podijeliti u dvije faze. Na sastanku Foruma za globalizaciju održanom 21. listopada 2015. dogovoreno je da će se početni projekt ulaganja za potrebe zahtjeva za potporu redefinirati i svesti na 1. fazu jer još nije bilo dostupno dovoljno podataka o točnoj kombinaciji proizvodâ u 2. fazi i stoga nije postojao pouzdan i obvezujući poslovni plan na temelju kojega bi se sa Slovačkim tijelima sklopio sporazum o punom ulaganju. Na sastanku upravnog odbora JLR-a održanom 18. studenoga 2015. odobren je ažurirani poslovni plan i Slovačka je potvrđena kao najpoželjnija lokacija pod uvjetom da se dobije puni iznos državne potpore za redefinirani projekt. Neto sadašnje vrijednosti Slovačke i Meksika temeljile su se na najnovijoj strategiji proizvoda, a ažurirane pretpostavke iznova su izračunane, uz uklanjanje 2. faze. Razlika u neto sadašnjoj vrijednosti iznosila je 413 milijuna EUR, a državna potpora iznova je izračunana na nominalni iznos od 129 812 750 EUR.

(131) Da bi imala poticajni učinak, potpora mora predstavljati odlučujući čimbenik u odluci o provedbi ulaganja u Nitri umjesto u H[…]. S obzirom na to da je konačna odluka donesena tek u listopadu/studenome 2015., kada je početni projekt ulaganja bio redefiniran i sveden na samo 1. fazu i kada je upravni odbor JLR-a ponovno izričito potvrdio da je Slovačka najpoželjnija lokacija, Komisija listopad/studeni 2015. smatra relevantnim trenutkom kad je riječ o ispitivanju prisutnosti poticajnog učinka. Međutim, s obzirom na to da su upravni odbor JLR-a i upravni odbor poduzetnika Tata Motors preporuku lokacije od 10. srpnja 2015. potvrdili već početkom kolovoza 2015., da je neobvezujuće pismo namjere potpisano sa Slovačkom 10. kolovoza 2015. i da je javno priopćenje objavljeno 11. kolovoza 2015., Komisija smatra da je razdoblje srpanja/kolovoza 2015. od posebne važnosti za ocjenu prisutnosti poticajnog učinka.

([34]) Na sastanku za poslovno odobrenje dogovaraju se poslovne strategije, projekt se dodaje poslovnom planu te se odobravaju plan ciklusa i ukupno ulaganje u projekt.

([35]) Odgovara prihvatljivom trošku od [1 700 – 2 100] milijuna GBP, koji je manji od iznosa od [2 100 – 2 500] milijuna GBP koji je naveden u nacrtu zahtjeva za potporu od 25. lipnja 2015.

Vjerodostojnost Meksika kao alternativne lokacije

(132) Komisija u uvodnoj napomeni navodi da se argumentacija Slovačke da je Meksiko predstavljao vjerodostojnu alternativu JLR-u jer je bio realna lokacija za ulaganje za druge proizvođače automobila ne može smatrati dostatnom jer ne pruža autentičan dokaz da bi bez potpore JLR bio smjestio ulaganje u Meksiko. Na temelju stavka 68. Smjernica, protučinjenični scenarij vjerodostojan je ako je autentičan i ako je povezan s čimbenicima koji utječu na odlučivanje i koji prevladavaju u trenutku u kojem korisnik donosi odluku o ulaganju.

(133) Tijekom službenog postupka istrage slovačka tijela dostavila su dodatne dokumente poduzetnika iz kojih se vidjeti da je napravljena usporedba između troškova i koristi smještanja ulaganja u Nitru i troškova i koristi smještanja ulaganja u H[…] u Meksiku. Stavkom 71. Smjernica propisano je da Komisija provjerava ima li usporedba realnu osnovu.

(134) U stavku 181. Odluke o pokretanju postupka Komisija je navela tri glavna razloga zbog kojih je izrazila sumnju u vjerodostojnost Meksika kao alternativne lokacije.

(135) Kao prvo, Komisija nije mogla isključiti mogućnost da se dostavljene informacije odnose na dva odvojena projekta. Komisija argumentaciju Slovačkih tijela kako je iznesena u uvodnim izjavama od (61) do (66) ove Odluke smatra dostatnom za zaključak da su projekt Oak i projekt Darwin zamišljeni kao studije izvedivosti za jedan projekt, kao što je izričito navedeno i u prezentaciji za upravni odbor poduzetnika Tata Motors od 7. kolovoza 2015., i da Meksiko kao alternativna lokacija nije napuštena do konačne odluke upravnog odbora JLR-a od 18. studenoga 2015. o potpisivanju Sporazuma o ulaganju sa Slovačkom.

(136) Čak i prije službenog pokretanja projekta Darwin postojale su naznake da će se provesti usporedno vrednovanje istočne Europe i NAFTA-e. Na primjer, jedna od mjera u zapisniku sa sastanka Strateškog vijeća održanog 10. studenoga 2014. bila je „poduzeti računalnu studiju globalne konkurentnosti proizvodnje uključujući usporedno vrednovanje istočne Europe u odnosu na NAFTA-u".

(137) U projektima Oak i Darwin razmatrana je izvedivost postrojenja s kapacitetom proizvodnje od 300 000 vozila, koje bi s proizvodnjom započelo u lipnju 2018., a bilo bi smješteno na parceli površine od 400 do 600 hektara. Brojke o potrebnom dodatnom kapacitetu potvrđuju izjave Slovačke i JLR-a u njihovu odgovoru na Odluku o pokretanju postupka da nije bilo potrebe za izgradnjom dvaju zasebnih postrojenja, od kojih bi svako imalo kapacitet proizvodnje od 300 000 vozila. O tome na primjer svjedoči i dokument „*Global Manufacturing Footprint Expansion*" (Širenje otiska globalne proizvodnje) od 15. prosinca 2014.

(138) Na sastanku članova izvršnog odbora održanom 21. siječnja 2015. spomenuto je drugo postrojenje. Slovačka tijela objasnila su da su članovi izvršnog odbora nakratko razmatrali mogućnost da se nakon izgradnje prvog postrojenja, kapaciteta 300 000 vozila, izgradnja drugog postrojenja u razdoblju od pet do deset godina nakon završetka radova u okviru prvog ulaganja razmotri u slučaju da potražnja bude dovoljno velika. Za drugo postrojenje razmatrali bi se Ujedinjenje Američke Države i Meksiko, što može objasniti zašto je JLR u prosincu 2015. potvrdio guverneru savezne države Puebla da se željno iščekuje daljnji razvoj njihova odnosa kako JLR bude ostvarivao svoje planove globalne širenja i da u JLR-u i dalje itekako imaju na umu Pueblu i Meksiko.

(139) Dokazi koje je Slovačka podnijela upućuju na to da su studije izvedivosti projekta Oak i projekta Darwin provedene imajući na umu samo jedno postrojenje. Na sastanku Strateškog vijeća od 27. travnja Puebla je odobrena kao alternativna lokacija izvan Unije u okviru teme dnevnog reda Projekt Darwin te je donesena odluka da se ne nastavlja s evaluacijom Turske i drugih zemalja koje nisu odabrane. U pismu od 25. lipnja 2015. upućenom guverneru države Puebla koje je uslijedilo nakon posjeta tima JLR-a za globalno širenje poslovanja lokacijama u Puebli toga mjeseca objavljeno je da je lokacija u H[…] „odabrana zajedno s nekoliko drugih lokacija koje su u užem izboru koje će se nastaviti razmatrati za ulaganje, uključujući lokacije u srednjoj i istočnoj Europi". U zapisniku sa sastanka Foruma za globalizaciju održanog 10. srpnja 2015. zabilježeno je da je „cilj sastanka bio donijeti odluku o najpoželjnijoj lokaciji iz projekata Oak i Darwin[…]". Dalje se navodi da se „pokazalo da je Nitra (najpoželjnija lokacija iz procesa Darwin) u usporedbi s Pueblom (najpoželjnija lokacija iz rocesa Oak) znatno nepovoljnija zbog troškova". U zapisniku sa sastanka upravnog odbora JLR-a održanog 18. studenoga 2015. zabilježeno je sljedeće: „Neto sadašnje vrijednosti za Slovačku i Meksiko temeljile su se na najnovijoj strategiji proizvoda i ažurirane pretpostavke iznova su izračunane, s tim da je 2. faza uklonjena."

(140) Komisija stoga smatra vjerodostojnim da se informacije koje su slovačka tijela podnijela o projektu Oak i projektu Darwin odnose na jedan jedini projekt.

(141) Kao drugo, Komisija je u Odluci o pokretanju postupka obrazložila svoje sumnje u vjerodostojnost Meksika kao protučinjenične lokacije ističući različite razine temeljitosti ocjena provedenih za Meksiko i europsku lokaciju. Kako bi pobila taj argument, Slovačka je podnijela dodatne dokaze i objašnjenja koji su sažeti u uvodnoj izjavi 59.(b) ove Odluke. Slovačka tijela ujedno su dokumentirala svoje stajalište podnošenjem daljnje korespondencije između pueblanskih tijela i JLR-a, informativne sažetke za posjete lokacijama i zapisnike s posjeta lokacijama. Na temelju tih dodatnih informacija Komisija prihvaća da su analize u okviru projekta Oak i projekta Darwin provedene s usporedivom razinom temeljitosti. Za konačnu usporedbu najpoželjnije alternativne lokacije iz projekta Oak (H[…]) i najpoželjnije alternativne lokacije iz projekta Darwin (Nitra) bile su dostupne jednako detaljne analize za obje opcije i obje su lokacije uključene u probno financijsko modeliranje na jednakoj osnovi.

(142) U tom kontekstu Komisija napominje da je krajem 2014. poduzetnik Ernst & Young anagažiran kao potpora JLR-u u daljnjem radu na projektu Oak. JLR je u suradnji s poduzetnikom Ernst & Young razvio detaljan skup „zlatnih kriterija" za odabir lokacije koji su kasnije upotrijebljeni u postupku odabira lokacije u okviru projekata Oak i Darwin. U postupku provedbe ocjena lokacija u istočnoj Europi JLR je 16. veljače 2015. angažirao poduzetnika PriceWaterhouseCoopers (u daljnjem tekstu: „PwC") da mu, između ostaloga, pomogne razraditi zlatne kriterije za odabir lokacije. Dobiveni model temeljio se na iskustvu JLR-a te na iskustvu PwC-a u filtriranju i odabiru lokacija u istočnoj Europi u suradnji s drugim proizvođačima originalne opreme (OEM). Slovačka tijela navela su tu razradu kriterija kao razlog za razliku u analizi i zlatnim kriterijima za odabir lokacije u projektima Oak i Darwin. Međutim, u vrijeme završne usporedbe najpoželjnije alternativne lokacije iz projekta Oak i najpoželjnije alternativne lokacije iz projekta Darwin za obje lokacije bile su dostupne jednako detaljne informacije.

(143) Iako su slovačka tijela potvrdila da su u trenutku preporuke lokacije 10. srpnja 2015. bile dostupne jednako detaljne informacije o alternativnim lokacijama iz projekata Oak i Darwin, prezentacija koja je iznesena na sastanku Foruma za globalizaciju sadržava manje detalja o alternativnoj lokaciji iz projekta Oak nego o alternativnoj lokaciji iz projekta Darwin, kao što je utvrđeno u stavku 181. Odluke o pokretanju postupka. Slovačka tijela objasnila su da je Forum za globalizaciju već bio vidio informacije o Meksiku i Puebli. Odabir Meksika kao države u Sjevernoj Americi koja najviše obećava i Pueble kao meksičke savezne države koja najviše obećava već je u ranijoj fazi bio priveden kraju. Za odabir europskih lokacija analiza je provedena u kraćem razdoblju jer se s analizom započelo tek u veljači 2015. Dakle, postupci odabira zemlje i lokacije nisu se odvijali prema određenom redoslijedu. Na sastanku Foruma za globalizaciju održanom 10. srpnja 2015. još uvijek su se razmatrale dvije zemlje u okviru projekta Darwin, Poljska i Slovačka, ali zadržana je samo Nitra u Slovačkoj.

(144) Kao treće, Komisija u stavku 181. Odluke o pokretanju postupka navodi da je činjenica da je alternativna lokacija u Meksiku podrazumijevala znatno kašnjenje pridonijela sumnji u vjerodostojnost Meksika kao stvarne alternativne lokacije. Komisija prihvaća stajalište slovačkih tijela, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 68. ove Odluke, da je na sastanku Foruma za globalizaciju održanom 10. srpnja, kada su se kvalitativno i kvantitativno uspoređivale Puebla i Slovačka, dulji vremenski okvir za početak proizvodnje uzet u obzir. Dulji vremenski okvir zasebno je kvantificiran učinkom neto sadašnje vrijednosti u rasponu između [80 – 130] milijuna GBP ili [96 – 156] milijuna EUR i šestomjesečnim kašnjenjem odnosno [110 – 180] milijuna GBP ili [132 – 216] milijuna EUR i devetomjesečnim kašnjenjem. Taj rizik i s njim povezan financijski učinak izričito su uzeti u obzir i u brojkama ažuriranog poslovnog plana u listopadu/studenome 2015.

(145) Komisija stoga zaključuje da je u trenutku konačne potvrde odluke o lokaciji lokacija u H[…] bila stvarna i vjerodostojna alternativa lokaciji u Nitri i da se stoga može smatrati vjerodostojnim protučinjeničnim scenarijem u smislu stavka 68. Smjernica.

Strateški čimbenici

(146) Nitra je u usporedbi s H[…] u vrijeme donošenja konačne odluke u studenome 2015. bila znatno nepovoljnija po neto sadašnjoj vrijednosti. JLR je izračunao da je razlika u neto sadašnjoj vrijednosti iznosila 344 milijuna GBP ili 413 milijuna EUR. Poseban rizik koji je proizlazio iz šestomjesečnog do devetomjesečnog kašnjenja u provedbi ulaganja u Puebli nije bio uvršten u analizu neto sadašnje vrijednosti; procijenjeno je da se kreće u rasponu od [80 – 130] milijuna GBP ili [96 – 156] milijuna EUR i [110 – 180] milijuna GBP ili [132 – 216]

milijuna EUR, izraženo u sadašnjoj vrijednosti. Preostala razlika u neto sadašnjoj vrijednosti koja je iznosila između [164 – 234] milijuna GBP ili [197 – 281] milijuna EUR i [214 – 264] milijuna GBP ili [257 – 317] milijuna EUR samo je djelomično smanjena državnom potporom, između 33 % i 43 %. Prijavljenu državnu potporu u iznosu od 108 milijuna GBP ili 130 milijuna EUR JLR je diskontirao uporabom diskontne stope troška kapitala od […] %, a tu je stopu JLR upotrebljavao i u svojem poslovnom planiranju. S obzirom na predviđeno trajanje projekta od 20 godina, JLR je za vrijednost državne potpore stoga uzeo iznos od 76 milijuna EUR ili 91 milijuna EUR. Međutim, kao što proizlazi iz prezentacije za upravni odbor od 18. studenoga 2015., brojni drugi kvalitativni čimbenici također su imali ulogu u postupku donošenja odluke. Prisutnost i važnost tih čimbenika, koji su već bili razmatrani i analizirani u vrijeme posjeta lokaciji u Puebli u lipnju 2015. i sastanka Foruma za globalizaciju održanog 10. srpnja 2015., ponovno su potvrđeni.

(147) Činjenica da je Nitra unatoč potpori i dalje bila znatno nepovoljnija po neto sadašnjoj vrijednosti u usporedbi s H […] potaknula je nekoliko pitanja relevantnih za ocjenu poticajnog učinka i proporcionalnosti potpore: (a) ne bi li sami strateški čimbenici bili dovoljni za prevagu Slovačke nad Meksikom?; (b) zašto je potpora bila dostatna da u odluci o lokaciji Slovačka prevagne nad Meksikom?; i (c) je li za prevagu Slovačke nad Meksikom bio neophodan puni iznos potpore? Pitanja (a) i (b) obrađena su u okviru ocjene poticajnog učinka, dok je pitanje (c) obrađeno u okviru analize proporcionalnosti iz ove Odluke.

(148) Komisija je najprije procijenila bi li sami strateški čimbenici bili dovoljni za prevagu Slovačke nad Meksikom. Ključna razmatranja u okviru ocjena, kao što je navedeno u zapisniku sa sastanka Foruma za globalizaciju održanog 10. srpnja 2015., obuhvaćala su blizinu automobilskog klastera, temeljne značajke lokacije, dostupnost radne snage, vremenske okvire, operativne troškove, gotovina potrebna za početne troškove i ostvarivost. Članovi izvršnog odbora koji su sudjelovali na sastanku Foruma za globalizaciju posebnu su važnost pridavali učincima vremenskih okvira, udaljenosti od sjedišta JLR-a i razmjerno većem riziku narušavanja ugleda povezanom s Meksikom. Drugi čimbenici obuhvaćali su rizik od prirodnih katastrofa, političku stabilnost, učinkovitost vlade i rizike zbog korupcije te ulaganje u Uniji kao zaštitu za slučaj Brexita. Učinak kašnjenja provedbe u Meksiku zasebno je kvantificiran. Uz iznimku nekih učinaka zaštite od valutnih rizika, kvalitativni čimbenici uglavnom su išli u prilog ulaganju u Slovačku umjesto u Meksiko.

(149) Slovačka tijela tvrdila su i dostavila dokumente kako bi dokazala da je državna potpora Slovačke bila neophodna da bi pri odluci o lokaciji Slovačka prevagnula nad Meksikom i da same kvalitativne prednosti nisu bile dovoljne za odabir Nitre umjesto H[…].

(150) Posjet lokaciji u Puebli od 16. lipnja 2015. pružio je dodatni uvid u niz strateških čimbenika koji će imati važnu ulogu u donošenju preporuke o lokaciji na sastanku Foruma za globalizaciju održanom 10. srpnja 2015. Paket informacija za taj posjet pokazuje da je pravodobno ostvarenje predstavljalo rizik i za srednju i istočnu Europu i za Meksiko. S Meksikom su bili povezani i dodatni strateški čimbenici i rizici koje je trebalo dodatno istražiti tijekom posjeta lokaciji. U zapisniku s posjeta lokaciji naveden je popis preostalih otvorenih pitanja koja se odnose na zasićenost područja proizvođačima originalne opreme (OEM), konkretno, postoji li dovoljno prostora za trećeg proizvođača originalne opreme i, ako postoji, kako bi se JLR uklopio u zemlju kojom desetljećima dominira Volkswagen, zatim na blizinu luke, sigurnost, zaštitu, korupciju, kulturološke razlike, udaljenost od operativne baze i rizik od prirodnih katastrofa. Međutim, zapisnik sa sastanka pokazuje i da su posjetom lokaciji riješena pitanja u pogledu nekih čimbenika koji su se na početku smatrali ozbiljnim razlozima za zabrinutost. Pokazano je da se odabrana lokacija u Puebli nalazi u području niskog rizika od prirodnih katastrofa. Pueblanski tim ostavio je i pozitivan dojam na predstavnike JLR-a.

(151) Slovačka tijela ujedno su osobito uputila na zapisnik sa sastanka Foruma za globalizaciju održanog 10. srpnja 2015. Na sastanku Foruma za globalizaciju prihvaćeno je, u „vrlo pomno izvaganoj” ocjeni, da je razlika u neto sadašnjoj vrijednosti između Slovačke i Meksika pokrivena kvalitativnim čimbenicima, ali tek nakon što se u obzir uzme državna potpora. U zapisniku se izričito upozorava da je „odluka pomno izvagana osobito uzimajući u obzir da je neto sadašnja vrijednost lokacije u Slovačkoj bila znatno niža od neto sadašnje vrijednosti lokacije u Meksiku te da je neto sadašnja vrijednost slovačke lokacije ovisila o ponudi bespovratnih sredstava u najvećem dopuštenom iznosu koji dopuštaju pravila EU-a”. Istodobno je, „napomenuto da je ocjena projekta bila da vlada Slovačke Republike ima kapacitet i spremna je braniti svoju odluku pred Europskom komisijom. Također je napomenuto da Slovačka ima suvisle argumente zašto odobrenje trebalo uslijediti”. S obzirom na utvrđene rizike povezane s lokacijom u Meksiku, i tek nakon razmatranja slovačke potpore, Nitra je u srpnju 2015. prihvaćena kao preporučena lokacija. Komisija napominje da je potreba za državnom potporom već bila utvrđena ranije u postupku analize izvedivosti. Na primjer, u prezentaciji upravnog odbora JLR-a od 21. svibnja 2015. spomenuto je da će: „uprava istražiti sve mogućnosti za dobivanje državnih poticaja u srednjoj i istočnoj Europi kako bi se kompenzirala financijska prednost lokacije u Meksiku”.

(152) U zapisniku sa sastanka upravnog odbora poduzetnika Tata Motors održanog 18. rujna 2015. navodi se: „uzimajući u obzir elemente kvalitativnog rizika, ukupna revidirana državna potpora u iznosu od [150 – 200] milijuna GBP ([36]) u gotovini bila je dovoljna da se za daljnje pregovore odabere lokacija u Nitri umjesto lokacije u Meksiku. Na temelju financijske državne potpore pregovaralo se o Sporazumu o ulaganju sa Slovačkom, s predviđenim potpisivanjem krajem rujna 2015., i osnivanjem novog pravnog subjekta".

(153) U prezentaciji upravnog odbora JLR-a od 18. studenoga 2015. izričito se upućuje na postojanje kvalitativnih čimbenika o kojima se raspravljalo na sastanku Foruma za globalizaciju održanom 10. srpnja 2015., koje su upravni odbori JLR-a i poduzetnika Tata Motors potvrdili početkom kolovoza 2015. Preostala razlika između dvije neto sadašnje vrijednosti, nakon razmatranja kvantificiranog učinka kašnjenja provedbe u Meksiku i nakon razmatranja državne potpore, „[…] kompenzirana je drugim više kvalitativnim čimbenicima, koje je odobrio upravni odbor […]"

(154) Komisija stog u pogledu točke (a) iz uvodne izjave (147) zaključuje da su strateški čimbenici bili dostatni za premoštavanje preostale razlike u novčanom toku između opcijâ Nitra i H[…] tek nakon što su uzeti u obzir neto sadašnja vrijednost slovačke državne potpore i učinak kašnjenja provedbe u Meksiku. Komisija stoga isključuje mogućnost da bi sami strateški čimbenici bili dovoljni za premoštavanje cijele razlike u neto sadašnjoj vrijednosti između Nitre i H[…].

(155) U pogledu točke (b) iz uvodne izjave 147., o kojoj je riječ i u stavku 172. Odluke o pokretanju postupka, Komisija je smatrala da je upravni odbor JLR-a podatke o neto sadašnjoj vrijednosti potvrdio u studenome 2015. Državnom potporom vrijednom 76 milijuna GBP (91 milijuna EUR), na koju se upućuje u uvodnoj izjavi 146., moglo se premostiti između 33 % i 43 % razlike u neto sadašnjoj vrijednosti, uzimajući u obzir kvantifikaciju očekivanog kašnjenja provedbe u Meksiku. Iz dostavljenih dokumenata o odluci jasno je da se tijekom cijelog postupka donošenja odluke razmatrao puni i maksimalni iznos potpore. Donositelji odluke bili su suočeni s preostalom razlikom novčanog toka, nakon uzimanja u obzir maksimalnog iznosa potpore, i ocijenili može li se ta razlika novčanog toka prihvatiti s obzirom na druge čimbenike koje nije moguće kvantificirati. Nakon duge rasprave na svojem sastanku održanom 10. srpnja 2015., Forum za globalizaciju naposljetku se složio da će prihvatiti preostalu razliku. Međutim, u zapisniku s tog sastanka zabilježno je da je, čak i uzimajući u obzir maksimalni iznos državne potpore dostupne u Slovačkoj, odluk u korist Nitre umjesto H[…] donesena vrlo pomnim odvagivanjem. Komisija stoga zaključuje da su drugi kvalitativni čimbenici i čimbenici rizika imali ulogu u postupku donošenja odluke, što objašnjava zašto je reostala razlika novčanog toka mogla biti prihvaćena.

Zaključak o poticajnom učinku

(156) Komisija stoga zaključuje da je jasno da je potporom pružen poticaj za smještanje planiranog ulaganja u Nitru umjesto u H[…] jer se njome kompenziraju, u kombinaciji sa strateškim čimbenicima, nedostaci u pogledu troškova povezani s izgradnjom postrojenja u Nitri. Poticajni učinak, koji je zahtijev u smislu odjeljka 3.5. Smjernica, stoga postoji.

6.4.4.4. Proporcionalnost iznosa potpore

(157) Komisija mora ocijeniti proporcionalnost paketa potpore. U skladu s odjeljkom 3.6. Smjernica, iznos potpore mora proći ispitivanje proporcionalnosti koje je dvojako. Kao prvo, ona mora biti ograničena na najnižu moguću mjeru potrebnu za poticanje dodatnih ulaganja ili djelatnosti u predmetnom području. Kao drugo, budući da Komisija primjenjuje maksimalne intenzitete potpore za potporu za ulaganje, ti maksimalni intenziteti potpore upotrebljavaju se kao gornja granica u primjeni „pristupa neto dodatnih troškova".

(158) U skladu sa stavkom 78. Smjernica, opće je pravilo da se prijavljena potpora smatra ograničenom na najnižu razinu ako iznos potpore odgovara neto dodatnim troškovima provedbe ulaganja na predmetnom području, u usporedbi sa suprotstavljanjem činjenica u odsutnosti potpore. U skladu sa stavkom 80. Smjernica, u situacijama iz drugog scenarija, odnosno u situacijama poticaja vezanih uz lokaciju, iznos potpore ne smije premašivati razliku između neto sadašnje vrijednosti ulaganja u ciljno područje i neto sadašnje vrijednosti ulaganja na alternativnoj lokaciji, uzimajući u obzir sve relevantne troškove i koristi.

([36]) Nominalna vrijednost – [180 – 240] milijuna EUR.

(159) Relevantna neto sadašnja vrijednost koju treba razmotriti za ocjenu proporcionalnosti prijavljene potpore u iznosu od 129 812 750 EUR u nominalnoj vrijednosti jest ona koja se odnosi na smanjeni opseg projekta, odnosno na kapacitet od 150 000 vozila. Upravni odbor JLR-a odobrio je neto sadašnje vrijednosti u listopadu/studenome 2015. Razlika u neto sadašnjoj vrijednosti prije uzimanja u obzir kašnjenja provedbe u Meksiku iznosila je 344 milijuna GBP ili 413 milijuna EUR. Iznos potpore veći od 413 milijuna EUR bio bi neproporcionalan. U Odluci o pokretanju postupka Komisija je navela konkretno moguću infrastrukturnu potporu i oslobođenje od plaćanja pristojbe ALF, koji su, kada se dodaju iznosu prijavljene potpore, mogli rezultirati ukupnim iznosom potpore većim od maksimalnog praga.

(160) Kao što je navedeno u uvodnoj izjavi 113. Komisija prodaju zemljišta NSP-a, obavljanje s tim povezanih infrastrukturnih radova i oslobođenje od plaćanja pristojbe ALF ne smatra mjerama potpore u korist JLR-a. Procjena proporcionalnosti stoga je ograničena na iznos prijavljene potpore.

(161) Slovačka je podnijela potrebnu dokumentaciju i na temelju te dokumentacije dokazala da je prvi dio ispitivanja proporcionalnosti zadovoljen jer prijavljena potpora ne premašuje razliku u neto sadašnjoj vrijednosti između Nitre i H[…] u iznosu od 344 milijuna GBP ili 413 milijuna EUR. Nominalni iznos potpore od 108 milijuna GBP ili 130 milijuna EUR predstavljao je 76 milijuna GBP ili 91 milijun EUR u sadašnjoj vrijednosti dobivenoj uporabom diskontne stope JLR-a od […] %.

(162) Komisija napominje da je Nitra, čak i u slučaju odobrenja potpore, i dalje nepovoljnija po neto sadašnjoj vrijednosti i to za 268 milijuna GBP ili 322 milijuna EUR. Analiza poticajnog učinka pokazala je da je preostala razlika u neto sadašnjoj vrijednosti bila prihvatljiva za JLR zbog očekivanog kašnjenja provedbe u Meksiku i zbog drugih čimbenika rizika i kvalitativnih čimbenika. O tim se čimbenicima opsežno raspravljalo na sastanku Foruma za globalizaciju održanom 10. srpnja 2015., a zaključci o analizi rizika potvrđeni su u studenome 2015. tijekom prezentacije za upravni odbor JLR-a u kojoj su izričito spomenuti političko/poslovno okruženje, gospodarski čimbenici, udaljenost od sjedišta JLR-a, rizik od prirodnih katastrofa i vjerojatnost sklapanja sporazuma o slobodnoj trgovini između EU-a i SAD-a. Na temelju te analize rizika donesena je odluka da se Nitra potvrdi kao poželjnija lokacija.

(163) Budući da gornja granica koja proizlazi iz pristupa neto dodatnih troškova nije premašena, Komisija smatra da potpora zadovoljava prvi dio ispitivanja proporcionalnosti.

(164) U pogledu drugog dijela ispitivanja proporcionalnosti Komisija primjenjuje, osim pristupa neto dodatnih troškova, maksimalne intenzitete potpora, umanjene primjenom stavka 20. točke (c) Smjernica za velike projekte ulaganja.

(165) Komisija u Odluci o pokretanju postupka navodi da iznos prijavljene potpore od 129 812 750 EUR u nominalnoj vrijednosti ili u iznosu od 125 046 543 EUR u sadašnjoj vrijednosti, na temelju prihvatljivog ulaganja u iznosu od 1 369 295 298 EUR u sadašnjoj vrijednosti, odgovara intenzitetu potpore od 9,13 %, koji je na prvi pogled ispod najvišeg umanjenog dopuštenog intenziteta potpore od 9,24 % za ulaganja u regiji Nitra, s primjenjivom gornjom granicom regionalne potpore od 25 %. Komisija je dodatno utvrdila da je prihvatljivi trošak u skladu s uvjetima iz odjeljka 3.6.1.1. Smjernica, što je relevantno za procjenu osnovice prihvatljivog troška.

(166) U odjeljcima 3.6.1.1. i 3.6.1.2. Smjernica objašnjeno je koji se troškovi ulaganja mogu uzeti u obzir kao prihvatljivi troškovi. U ovom slučaju primjenjuje se odjeljak 3.6.1.1. jer se prihvatljivi troškovi za predloženu potporu za ulaganje izračunavaju na temelju troškova ulaganja. Komisija navodi da su prihvatljivi troškovi utvrđeni u skladu s odredbama tih odjeljaka jer će stečena imovina biti nova, ulaganje predstavlja početno ulaganje u obliku novog postrojenja, ne uzimaju se u obzir troškovi najma, a nematerijalna imovina iznosi otprilike […] % ukupnih prihvatljivih troškova, što je ispod najvećeg dopuštenog omjera od 50 %. Slovačka je potvrdila da će se ispuniti svi drugi uvjeti koji se primjenjuju na nematerijalnu imovinu.

(167) Komisija je u Odluci o pokretanju postupka zaključila da bi se iznos prijavljene potpore smanjio u slučaju da se ispostavi da je prekomjerna potrošnja u iznosu od [60 – 85] milijuna GBP ili [72 – 102] milijuna EUR neprihvatljiva.

(168) U uvodnoj izjavi 119. ove Odluke Komisija je utvrdila da prihvatljivo ulaganje iznosi 1 460 620 591 EUR. Iznos prijavljene potpore stoga je i dalje ispod najvećeg umanjenog dopuštenog intenziteta potpore od 9,24 %. Stoga je ispunjen dvostruki uvjet gornje granice iz stavka 83. Smjernica, koji proizlazi iz kombinacije pristupa neto dodatnog troška; drugim riječima, potpora je ograničena na najnižu moguću mjeru i dopuštene gornje granice su poštovane. Komisija stoga iznos prijavljene potpore smatra proporcionalnim.

6.4.4.5. Zaključak o poštovanju minimalnih uvjeta

(169) U skladu s ocjenom iz uvodnih izjava od 120. do 168. ove Odluke, može se zaključiti da su ispunjeni svi minimalni uvjeti utvrđeni u odjeljcima od 3.2. do 3.6. Smjernica.

6.4.5. *Izbjegavanje neopravdanih negativnih učinaka na tržišno natjecanje i trgovinu*

(170) Komisija je u odjeljku 3.3.4.2. Odluke o pokretanju postupka spomenula da prijavljena potpora nema neopravdan negativan učinak na tržišno natjecanje povećanjem ili održavanjem tržišne moći ili stvaranjem prekomjernog kapaciteta na opadajućem tržištu. Komisija potvrđuje svoj zaključak za potrebe ove Odluke.

(171) Međutim, i dalje je moguće da lokacijski učinci regionalne potpore narušavaju trgovinu. U odjeljku 3.7.2. Smjernica navode se situacije u kojima negativni učinci na trgovinu očito nadmašuju pozitivne učinke i u kojima je regionalna potpora zabranjena.

6.4.5.1. Očiti negativni učinci na trgovinu: premašena je prilagođena gornja granica intenziteta potpore

(172) Na temelju stavka 119. Smjernica, očiti negativan učinak postojao bi kada bi predloženi iznos potpore, u usporedbi s prihvatljivim standardiziranim rashodom za ulaganje ([37]), nadmašio najveću prilagođenu gornju granicu intenziteta potpore koja se primjenjuje na projekt te veličine, uzimajući u obzir potrebno „progresivno smanjenje". ([38])

(173) S obzirom na to da je u ovoj Odluci u uvodnoj izjavi 113. utvrđeno da JLR neće imati korist od daljnje potpore dodatno uz prijavljenu potporu i da je, u uvodnoj izjavi 168., utvrđeno da primjenjiva prilagođena gornja granica regionalne potpore nije premašena, ne postoji očiti negativan učinak na trgovinu u smislu stavka 119. Smjernica.

6.4.5.2. Očiti negativan učinak: učinak smanjenja kohezije

(174) U stavku 121. Smjernica utvrđeno je da, u slučaju iz drugog scenarija, ako bi bez potpore ulaganje bilo smješteno u regiji s intenzitetom potpore koji je viši ili jednak kao u ciljnoj regiji, to predstavlja negativan učinak za koji nije vjerojatno da će se nadoknaditi pozitivnim učinkcima potpore jer je protivan kohezijskoj svrsi regionalnih potpora.

(175) Komisija smatra da se ta odredba primjenjuje na situaciju iz drugog scenarija u kojoj se obje alternativne lokacije nalaze u Europskom gospodarskom prostoru. Poljska lokacija u Jaworu, koja se u postupku donošenja odluke o lokaciji razmatrala do 10. srpnja 2015., smještena je u regiji koja ima jednaku gornju granicu intenziteta potpore kao i Nitra ([39]).

(176) Kao što je navedeno u Odluci o pokretanju postupka, interni dokumenti JLR-a pokazuju da je ulaganje, u usporedbi sa Slovačkom i bez poticaja koje nudi Slovačka, moglo biti isplativije u Jaworu.

([37]) Standardizirani prihvatljivi rashod za projekte ulaganja velikih poduzetnika detaljno je opisan u odjeljcima 3.6.1.1. i 3.6.1.2. Smjernica.
([38]) Vidjeti stavak 86. i stavak 20. točku (c) Smjernica.
([39]) SA.37485 – Karta regionalnih potpora Poljske (SL C 210, 4.7.2014., str. 1.).

(177) Na sastanku Foruma za globalizaciju održanom 10. srpnja 2015. predstavljena je analiza u dva koraka u kojoj se prvi korak odnosio na izbor lokacije između Jawora i Nitre, a drugi na izbor lokacije između Nitre i Meksika. Jawor bi bio isplativiji, ali JLR je utvrdio niz nedostataka te lokacije u smislu temeljnih značajki lokacije, vremenskih okvira, gotovine potrebne za početne troškove i ostvarivosti. Lokacija u Poljskoj ocijenjena je negativno zbog temeljnih značajki lokacije jer je smještena na poljoprivrednom zemljištu, zbog čega bi bila potreba njegova prenamjena u prostornom planu te, kao što je JLR objasnio, zbog ceste koja presijeca lokaciju u Jaworu, te u pogledu ostvarivosti, koja je izričito smatrana […] upitnom. U zapisniku sa sastanka zabilježeno je da su se članovi izvršnog odbora složili s preporukom da se lokacija u Poljskoj stavi na čekanje iz iznesenih razloga. Zbog tih negativnih ocjena upravni odbor JLR-a lokaciju u Poljskoj nije razmatrao kao izvedivu alternativnu lokaciju.

(178) Komisija nije pronašla dokaze koji bi doveli u pitanje neprikladnost lokacije u Jaworu iz razloga koje je JLR utvrdio i napominje da ni jedna treća strana nije iznijela primjedbe u vezi s time. Nadalje, kao što je objašnjeno u odjeljku 6.4.4.3. ove Odluke, lokacija u Meksiku utvrđena je kao alternativna lokacija za ulaganja u slučaju da se ne odobri državna potpora. Komisija stoga zaključuje da potpora nema učinak smanjenja kohezije koji bi bio na štetu lokacije u Jaworu u smislu stavka 121. Smjernica.

6.4.5.3. Očiti negativan učinak: obustava aktivnosti ili preseljenje

(179) U skladu sa stavkom 122. Smjernica, ako korisnik ima konkretne planove zatvoriti ili zatvori jednaku ili sličnu djelatnost na drugom području u Europskom gospodarskom prostoru i premjesti je na ciljno područje, te ako postoji uzročno-posljedična veza između potpore i premještanja, to predstavlja negativan učinak za koji nije vjerojatno da će se nadoknaditi pozitivnim elementima.

(180) Na temelju potvrde slovačkih tijela da JLR nije obustavio istu ili sličnu djelatnost u Europskom gospodarskom prostoru u dvije godine koje su prethodile zahtjevu za potporu i nije imao konkretan plan učiniti to u dvije godine nakon provedbe ulaganja, Komisija je u Odluci o pokretanju postupka zaključila da državna potpora ne vodi zatvaranju ili premještanju djelatnosti.

(181) Međutim, u nekoliko novinskih članaka iz travnja 2018. objavljeno je da se planira ukidanje otprilike 1 000 radnih mjesta u istoj ili sličnoj djelatnosti u Ujedinjenoj Kraljevini.

(182) Slovačka tijela objasnila su da plan ukidanja radnih mjesta nije povezan s odlukom o ulaganju u Nitri. Ponovno su potvrdila i potkrijepila autentičnim dokazima da u vrijeme podnošenja zahtjeva za potporu u Slovačkoj JLR nije imao konkretan plan ukidanja radnih mjesta u svom postrojenju u Ujedinjenoj Kraljevini ili drugim postrojenjima. Slovačka tijela dostavila su i presliku „Sigurnosnog sporazuma" sa sindikatima koji su zastupali radnu snagu JLR-a u Ujedinjenoj Kraljevini, koji je JLR potpisao 30. travnja 2016. U Sigurnosnom sporazumu opisan je plan ciklusa proizvodnje, to jest predviđena proizvodnja vozila u postrojenju u Ujedinjenoj Kraljevini. Slovačka tijela objasnila su da su u 2016. godini JLR i sindikati Ujedinjene Kraljevine postigli dogovor u pisanom obliku da ulaganje u postrojenje u Slovačkoj, koje će preuzeti […] proizvodnju vozila postrojenja u Solihullu, neće podrazumijevati preseljenje radnih mjesta iz Ujedinjene Kraljevine niti smanjenje kapaciteta postrojenja u Ujedinjenoj Kraljevini. Sigurnosnim sporazumom ujedno su utvrđene okolnosti u kojima bi bilo potrebno ukidanje radnih mjesta u Ujedinjenoj Kraljevini i koraci koji bi se poduzeli u odgovoru na te okolnosti, ali te okolnosti su opisane kao: „velike gospodarske promjene, kao što je nova svjetska kriza, koja bi smanjila potražnju ili na drugi način utjecala na prethodno dogovoren plan ciklusa proizvodnje".

(183) Preseljenje […] vozila iz Solihulla u Nitru bilo je poznato u vrijeme podnošenja zahtjeva za potporu, ali je JLR planirao proširiti ukupnu proizvodnju i omogućiti Solihullu da zadovoljava sve veću potražnju za drugim vozilima, osobito […] i […], s posljedičnim povećanjem proizvodnje. Planovi su upućivali na to da će proizvodni kapacitet […] u Castle Bromwichu ostati isti.

(184) Kao što su slovačka tijela objasnila, uz potporu javno dostupnih informacija, ukidanje radnih mjesta objavljeno u 2018. bilo je rezultat pada potražnje za dizelskim vozilima, djelomično zbog porezne politike Ujedinjene Kraljevine za dizelsko gorivo i zbog neizvjesnosti u vezi s Brexitom. JLR je odlučio […], s izravnim učinkom na kapacitet postrojenja u Solihullu. Ti čimbenici nisu povezani s ulaganjem JLR-a u Slovačkoj i dogodili su se nekoliko godina nakon odluke JLR-a o ulaganju u izgradnju postrojenja u Nitri.

(185) Komisija stoga ponovno potvrđuje svoj zaključak da ne postoji uzročno-posljedična veza između Slovačke mjere potpore i obustave aktivnosti u Ujedinjenoj Kraljevini.

6.4.5.4. Zaključak u pogledu postojanja očitih negativnih učinaka na tržišno natjecanje i trgovinu

(186) S obzirom na ocjene iz stavaka od 170. do 185. ove Odluke, moguće je zaključiti da potpora nema očite negativne učinke na tržišno natjecanje i trgovinu u smislu odjeljka 3.7.2. Smjernica.

6.4.6. *Usporedba pozitivnih i negativnih učinaka potpore*

(187) U stavku 112. Smjernica utvrđeno je da se potpora smatra spojivom kada su negativni učinci potpore u smislu narušavanja tržišnog natjecanja i učinka na trgovinu između država članica ograničeni te ih nadmašuju pozitivni učinci kada se promatra doprinos cilju od zajedničkog interesa. Postoje određene situacije kada negativni učinci očito nadmašuju bilo kakve pozitivne učinke, što znači da se potporu ne može smatrati spojivom s unutarnjim tržištem.

(188) Procjena minimalnih uvjeta koju je provela Komisija pokazala je da je potpora primjerena, da je predstavljeni protučinjenični scenarij vjerodostojan i realističan, da potpora ima poticajni učinak i da je ograničena na iznos neophodan za promjenu odluke JLR-a o lokaciji. Pokretanjem aktivnosti na lokaciji ulaganja u potpomognutoj regiji potpora pridonosi regionalnom razvoju u području Nitre. Procjena je pokazala i da potpora nema očiti negativan učinak u smislu da niti vodi stvaranju ili održavanju viška kapaciteta na tržištu koje je u apsolutnom opadanju, niti vodi prekomjernim učincima na trgovinu, da poštuje primjenjivu gornju granicu za regionalne potpore, da nema učinak smanjenja kohezije i nije dovela do obustave aktivnosti na drugim lokacijama i njihova preseljenja u Nitru. Osim toga, potpora ne podrazumijeva neotklonjivu povredu prava Unije. ([40])

(189) Neopravdani negativni učinci na tržišno natjecanje koji bi se morali uzeti u obzir u preostaloj usporedbi utvrđeni su u stavcima 114., 115. i 132. Smjernica te se odnose na stvaranje ili jačanje vladajućeg položaja na tržištu ili stvaranje ili jačanje viška kapaciteta na neučinkovitom tržištu, čak i kad tržište nije u apsolutnom opadanju.

(190) Komisija, u skladu sa svojom analizom iz Odluke o pokretanju postupka koju potvrđuje ovom Odlukom, smatra da potpora niti stvara ili jača vladajući položaj korisnika potpore na relevantnom tržištu proizvoda i zemljopisnom tržištu niti vodi stvaranju viška kapaciteta na tržištu u opadanju. Stoga Komisija smatra da potpora ima ograničene negativne učinke na tržišno natjecanje.

(191) Učinak potpore na trgovinu ograničen je jer se poštovala prilagođena gornja granica regionalne potpore i mjera nema učinak smanjenja kohezije i preseljenja.

(192) S obzirom na to da potpora ispunjava sve minimalne zahtjeve, nema očiti negativan učinak i da analiza iz uvodnih izjava 190. i 191. ove Odluke pokazuje da ima ograničene negativne učinke na tržišno natjecanje i trgovinu, Komisija zaključuje da znatni pozitivni učinci potpore na regionalni razvoj regije Nitra, osobito učinak ulaganja na stvaranje radnih mjesta i dohotka iz Odluke o pokretanju postupka, jasno nadmašuju ograničene negativne učinke.

6.5. **Transparentnost**

(193) S obzirom na stavak II.2 Komunikacije Komisije o transparentnosti ([41]), države članice moraju osigurati da se na web-mjestu na kojem su objedinjene informacije o državnim potporama, na nacionalnoj ili regionalnoj razini, objavi cjeloviti tekst odobrenog programa potpora ili odluke o dodijeljenim pojedinačnim potporama te njihove provedbene odredbe, ili poveznica na taj tekst, naziv davatelja potpore, nazivi pojedinačnih korisnika, oblik i iznos potpora dodijeljenih svakom korisniku, datum dodjele, vrsta poduzetnika, regija u kojoj se korisnik nalazi

([40]) Stavak 28. Smjernica.

([41]) Komunikacija Komisije o izmjeni Komunikacije Komisije o smjernicama EU-a za primjenu pravila o državnim potporama u odnosu na brzi razvoj širokopojasnih mreža, o smjernicama za regionalne državne potpore za razdoblje 2014.–2020., o državnoj potpori za filmove i ostala audiovizualna djela, o smjernicama o državnim potporama za promicanje rizičnih financijskih ulaganja i o smjernicama o državnim potporama zračnim lukama i zračnim prijevoznicima (SL C 198, 27.6.2014., str. 30.).

u smislu razina NUTS i glavni gospodarski sektor u kojemu korisnik djeluje na razini skupine NACE. Te se informacije moraju objaviti nakon donošenja odluke o dodjeli potpore, moraju se čuvati najmanje deset godina i moraju biti dostupne općoj javnosti bez ograničenja. Države članice obvezne su objavljivati informacije iz ove uvodne izjave od 1. siječnja 2016.

(194) U Odluci o pokretanju postupka Komisija je napomenula da je Slovačka potvrdila da će poštovati sve zahtjeve u pogledu transparentnosti iz stavka II.2 Komunikacije o transparentnosti.

7. **ZAKLJUČAK**

(195) Komisija zaključuje da prijavljenja regionalna potpora za ulaganje u korist poduzetnika Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. ispunjava sve uvjete iz Smjernica za razdoblje 2014. – 2020. i stoga se može smatrati spojivom s unutarnjim tržištem u skladu s člankom 107. stavkom 3. točkom (a) Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

(196) S obzirom na to da su slovačka tijela iznimno pristala odreći se prava koja proizlaze iz članka 342. UFEU-a u vezi s člankom 3. Uredbe br. 1 ([42]) te na usvajanje i objavljivanje planirane odluke u skladu s člankom 297. UFEU-a na engleskom jeziku, ova Odluka treba se usvojiti na engleskom jeziku,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Državna potpora koju Slovačka planira provesti u korist poduzetnika Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o., u iznosu od 125 046 543 EUR u sadašnjoj vrijednosti i s maksimalnim intenzitetom potpore od 9,13 % u bruto ekvivalentu potpore, spojiva je s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (a) Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

U skladu s navedenim, odobrava se provedba potpore.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Slovačkoj Republici.

Sastavljeno u Bruxellesu, 4. listopada 2018.

Za Komisiju
Margrethe VESTAGER
Članica Komisije

([42]) Uredba br. 1 od 15. travnja 1958. o određivanju jezika koji se koriste u Europskoj ekonomskoj zajednici (SL 17, 6.10.1958., str. 385/58).